

JOURNALISTI

4

2017

Suomen Journalistiliiton
ammattilehti
93. vuosikerta 24.3.2017

Linssin takana

Vuoden lehtikuvan
ottanut Akseli Valmunen
kuuntelee kuvattaviaan.

10

tässä lehdessä

• Vuoden videosta palkittu Riina Rinne kuvasi ukkinsa viimeiset viikot. **18**

KUVA: JUSSI VIERIMAA

• ”MV-lehden edellä kulkivat 7 päivää, Se! ja Hymy. Ne tekivät päihdeongelmaisista ja syrjäytyneistä koko kansan sylkykuppeja ja omia orjiaan”, kirjoittaa Janne Saarikivi kolumnissaan. **9**

• Riittämättömyyden tunne on osa luottamusmiesten arkea. Tehtävä on muuttunut raskaammaksi, kertoo Journalistiliiton luottamusmiehille tehty kysely. **32**

KANNEN KUVA: SUVI-TUULI KANKAANPÄÄ

JOURNALISTI

Journalisti Journalisten
Suomen Journalistiliiton
ammattilehti
93. vuosikerta 24. 3. 2017

TOIMITUS

VASTAAVA PÄÄTOIMITTAJA
/ANSVARIG CHEFREDAKTÖR
Markku Lappalainen 040 586 0613

TOIMITUSSIHTEERI/REDAKTIONS-
SEKRETERARE
Manu Marttinen 050 310 3036

TOIMITTAJAT/REPORTAR
Nina Erho 050 379 8155
Marja Honkonen 050 379 9108

ULKOASU/LAYOUT
Kai Widell 050 576 2746
Heli Saarela (vapaalla)

SÄHKÖPOSTI
etunimi.sukunimi@journalistiliitto.fi
förnamn.släktnamn@journalistiliitto.fi

VERKKOLEHTI
www.journalisti.fi

TILAUKSET/BESTÄLLNINGAR
Jaicom Oy 03 4246 5383
journalisti@jaicom.com

PAINO/TRYCKERI
I-print Oy, Seinäjoki
ISSN 1236-3596 (painettu/tryckt)
1458-4271 (verkko/nät)

JULKAISIJA/UTGIVARE
Suomen Journalistiliitto
Finlands Journalistförbund
09 612 2330, faksi 09 640 361
PL 50, 00531 Helsinki

Sukset ristissä

MARKKU LAPPALAINEN markku.lappalainen@journalistiliitto.fi

Poliitikot suhtautuvat tiedotusvälineisiin aiempaa kielteisemmin, todetaan *Suomen Lehdistön* (2/2017) tekemässä selvityksessä. Kielenkäyttö on koventunut, monet poliitikot välttelevät haastatteluja ja esittävät journalismin sisältöä koskevia vaatimuksia.

Selvitys perustuu helmikuussa sanoma- ja kaupunkilehtien päätoimittajille tehtyyn kyselyyn. Vastaajista vain kaksi viidestä katsoo, ettei suhteissa ole tapahtunut muutosta. Kun tarkastelee pelkästään sanomalehtien päätoimittajien vastauksia, muutos on suuri: heistä kaksi kolmannesta toteaa välien kiristyneen.

Päätoimittajien havainnoista nousee esille teemoja, jotka leimaavat yleistä yhteiskunnallista keskustelua ja liittyvät populistisiin ilmiöihin. Perinteisen median toimintaa vähätellään, siinä nähdään salaliittolaisuutta ja faktoja kielletään.

Juttujen julkaisemisen estämiseen liittyvä painostus on

yleistynyt. Lehtiä ja yksittäisiä toimittajia boikotoidaan. On kampanjoitu tilauksien perumiseksi. Verkon eri foorumeilla tämän kaiken voi tehdä toimittajaa kohtaamatta. Samalla karssaasti katsottu media leimataan poliittisen toiminnan osapuoleksi, ja sitä myös lyödään samalla halolla kuin poliittista vastustajaa.

”On kysyttävä ja hankittava vastauksia silläkin uhalla, että se ei aina ole kivaa.

Merkille pantavaa on myös kielenkäytön koveneminen. Tässä puolueensa puheenjohtajaksi pyrkivä europarlamentaarikko **Jussi Halla-aho** teki kyseenalaisen ennätyksen. Hän totesi *Helsingin Sanomien* haastattelussa 12. maaliskuuta, että perussuomalaiset jakavat toi-

mittajat ”tyhmiin ja mulkkuihin”.

Tällaiset karkeudet ja muut sosiaalisen median kaiuttamat, perustaltaan ontot lohkaisut peittävät alleen sellaisetkin tiedotusvälineitä arvostelevat puheenvuorot, jotka ovat tutkiskelun arvoisia. Ne myös voivat vahvistaa mielikuvaa siitä, että asiat olisivat huomommin kuin oikeastaan ovatkaan.

Poliitikkojen ja muiden valanpitäjien suhde journalisteihin on luontojaan kitkainen. Niin on ollut ja on varmasti jatkossakin. Ennen meitä paimennettiin myllykirjeillä, kutsuttiin infokraateiksi ja sopuleiksi. Vanhoja käsitteitä ovat myös mediapeli ja etelän media. Samaa jatkumoa on myös uusin leima, viritykseltään kielteinen ”valtamedia”.

Journalisti on työssään vastuussa ensisijaisesti yleisölleen, jolla on oikeus tietää, mitä maassa tapahtuu ja kuinka yhteisiä asioita hoidetaan. On kysyttävä ja hankittava vastauksia silläkin uhalla, että se ei aina ole kivaa.

Journalisti vaalii laadukasta journalismia, sananvapautta ja alan parhaita perinteitä. Journalisti tarkastelee kriittisesti media-alaa ja sen ilmiöitä.

Palomuuria ei saa murentaa

Eduskunnan käsittelyssä oleva yleisradio-lain muutosesitys on herättänyt pelon, että poliitikot ryhtyvät määräämään, millaista journalismia Ylessä saa tehdä.

Esityksen mukaan poliitikkojen muodostaman hallintoneuvoston asemaa vahvistetaan. Se päätäisi jatkossa Ylen strategiasta, joka nyt kuuluu ulkopuolisista asiantuntijoista koostuvan yhtiön hallituksen toimivaltaan.

Lainmuutos perustuu kansanedustaja **Arto**

Satosen (kok.) johdolla toimineen parlamentaarisen Yle-työryhmän esitykseen. Satonen on korostanut, että strategialla ei määritellä Ylen journalismia eikä horjuteta Ylen riippumattomuutta.

Ylen uskottavuuden näkökulmasta on ensiarvoista, että poliitikkojen ja journalismin välisiä palomuuria ei todellakaan murenneta. Sitä pitää vahvistaa. Pelin säännöt on tehtävä kaikille selviksi.

KASVO

JOCKA TRÄSKBÄCK

- 42-vuotias toimitaja.
- Stara.fi:n päätoimittaja, Stara Media Online Oy:n toimitusjohtaja, Päivän Lehti-verkkomedian kustantaja.
- Työskennellyt aiemmin muun muassa Ylen Poliisi-tv:ssä, Suosikissa ja MTV3:n HotHit-ohjelmassa.
- Träskbäck on kuntavaaleissa kokoomuksen listalla sitoutumattomana ehdokkaana Lempäälässä.

Staran uutisvoitto

Staran Jocka Träskbäck selvitti oikeuden asiakirjoista Axl Smithin ”Haippiringin” todellisen luonteen.

MANU HAAPALAINEN, TEKSTI ● MARJAANA MALKAMÄKI, KUVA

Viikdelehti *Staran* päätoimittaja **Jocka Träskbäck** pudotti lauantai-iltana 4. maaliskuuta uutispommin.

Axl Smithin salakatselujuttuun tuomio oli annettu muutamaa päivää aiemmin. Muun muassa *Helsingin Sanomat*, *Ilta-Sanomat* ja *Ilta-lehti* olivat kertoneet Smithin ja muiden suosikkilaulaja **Kasimirin** yhtyeeseen kuuluneiden muusikoiden WhatsApp-ryhmästä – Haippiringistä.

Lehtien virheellisten uutisten mukaan ryhmässä oli julkaistu ”lukuisia” alastonkuvia ja salaa kuvattuja seksivideoita. Myös **Thomas Kirjonen** eli laulaja Kasmir ja tuottaja **Henri Salonen** eli **Hank Solo** oli näin leimattu osasyllisiksi.

Träskbäck kävi juttuaan varten tarkasti läpi käräjäoikeuden 151-sivuisen tuomion. Asiakirjoista selvisi, että salakuvaamiseen oli syyllistynyt yksin Smith. Muut eivät hänen toimintaansa hyväksyneet.

Päinvastoin kuin Träskbäck oli *Staran* juttua julkaistessaan olettanut, väärin uutisoineet mediat eivät kiirehtineet oikaisemaan virheitään.

”Toimituksissa olisi pitänyt kutsua koolle hätäkokous, ja ottaa pari juristia lukemaan tuomiota asiantuntevin silmin. Ilmeisesti niissä kohauteltiin vain olkapäitä. Sain aluksi myös toimittajilta karmaisevaa palautetta, että mustamaalaamme muita medioita.”

SOMERAIVO ALKOI LAANTUA *Helsingin Sanomien* oikaistua uutisointiaan. Muut lehdet seurasivat perässä. Träskbäck huomauttaa, että oikaisut tehtiin turhan vaivihkaisesti.

”Esimerkiksi *Ilta-lehti* ja *Ilta-Sanomat* eivät

jakaneet oikaisujaan Facebookissa. Sitä kautta alkuperäinen uutinen sai eniten lukijoita, ja siellähän se someraivo levisi.”

Helsingin Sanomat julkaisi seuraavana keskiviikkona laajan Kasimir-haastattelun, jossa asiat kerrottiin viimein laajasti oikein. Juttu oli maksumuurin takana.

”Minusta juttu olisi pitänyt antaa luettavaksi ilmaiseksi”, Träskbäck sanoo.

Träskbäck muistuttaa, että oikeuden päätöksestä on mahdollon saada nopeasti selkoa ilman oikeustoimittajan osaamista.

”Ja sitten kun joku tekee kiireessään virheen, muut peesaavat.

”Ja sitten kun joku tekee kiireessään virheen, muut peesaavat. Esimerkiksi *Voice* puolusteli omaa virheellistä uutistaan sillä, että siteerasivat *Ilta-Sanomia*.”

Träskbäck siteeraa haastattelun aikana *Journalistin ohjeita*. Stara ei kuitenkaan ole allekirjoittanut Julkisen sanan neuvoston perussopimusta eli sitoutunut ohjeisiin. Miksi ei?

”En keksi mitään syytä vuosimaksun maksamiseen. Noudatamme sääntöjä joka tapauksessa”, Träskbäck sanoo.

”Sitä paitsi langettavat päätökset hautautuvat ja unohtuvat yleisön mielestä nettiainakana saman tien. Mikään ei nytkään muutu, jos medioille ei tule langettavan sijaan oikeita sanktioita.” ●

LISÄÄ AIHEESTA SIVULLA 25.

Toimittajat ehdokkaina. Jussi Mustikkamaa (kesk.), Riikka Suominen (vihr.), Katju Aro (fp.), Juha Keskinen (kok.) ja Suvi Palosaari (sd.) ovat ehdokkaina kuntavaaleissa.

KUVAT: KUNTAVALIEHDOKKAAT

Toimittajat kaksilla rattilla

MANU MARTTINEN, TEKSTI

Kuntavaaleissa on ehdokkaina kymmeniä toimittajia. Journalistin kyselyn mukaan politiikan ja journalistin roolit vaikuttavat toisiinsa pääosin myönteisesti.

Journalistin tekemän selvityksen mukaan toimittajat arvioivat voivansa jatkaa toimittajantyötään entiseen tapaan, jos tulevat valituiksi kunnanvaltuustoon. Kuntapolitiikkaan osallistuminen tuo lisäeväitä toimittajan työhön – ja päinvastoin.

”Yksi syy ehdokkuudelleni on päästä paremmin kiinni kunnallispolitiikan kiemuroihin yleisesti. Aloittelevana toimittajana haluan saada käsitystä siitä, miten päätöksenteosta kannattaisi jatkossa lähteä tekemään juttuja”, sanoo Toivakassa ehdolla oleva toimittajaopiskelija **Topias Peltonen** (sd/sit.).

Journalisti kartoitti helmi-maaliskuussa Journalistiliiton jäsenille suunnatulla kyselyllä journalistitaustaisten kuntavaaliehdokkaiden määrää. Kartoituksen perustella heitä on reilut kolmekymmentä.

Journalisti kysyi ehdokkailta, miten valituksi tuleminen vaikuttaisi omaan työhön ja miten roolit vaikuttaisivat toisiinsa. Kyselyn

mukaan vaikutukset ovat pääosin myönteisiä. **Jussi Mustikkamaa** (kesk.) muistuttaa, että freelance-rilta valtuustotyö on suoraan pois työajasta.

”Voin jatkaa työntekoa, mutta aikaa vastuun kantaminen vie vapaalta toimittajalta”, Mustikkamaa sanoo.

”En ole koskaan politikoinut uutisjutuissani, enkä aio tehdä sitä jatkossakaan.”

Pekka Niiranen, toimittaja, Yleisradio

Osa vastaajista on joutunut pohtimaan roolien yhdistämistä. *Vihreä Lanka* -lehden päätoimittaja **Riikka Suominen** (vihr.) ei vielä tiedä, miten aikoo yhdistää toimittajan ja kuntapolitiikan roolit, jos tulee valituksi.

”Olen päätoimittajana poliittisessa lehdessä. Työnantajani ei siis närkästy, vaikka lehdessä ajaisin puolueeni etua. En silti journalistina voi tehdä sitä. Työni tärkein asia on lukijoiden palveleminen. Työtä vaikeuttaa se, että minulla on oma poliittinen agenda”, Helsingissä

ehdolla oleva Suominen sanoo.

Ehdolle asetuttuaan Suominen lopetti Helsingin kuntapolitiikasta kirjoittamisen, mutta kampanja-aika on osoittanut, että politiikan ja toimittajan roolien yhdistäminen on vaikeaa.

Suomisen tavoin *Iltalehden* pääkirjoitustoimittaja ja pitkäaikainen politiikan toimittaja **Juha Keskinen** (kok.) on vaalikaranteenissa ennen vaaleja. Hän ei runsaan kuukauden aikana kirjoita lainkaan kotimaan politiikasta.

Hän arvioi voivansa jatkaa toimittajan työtään normaalisti, jos tulee valituksi.

”Kirjoittavan toimittajan työ on avointa, jutut ovat kaikkien luettavissa”, Keskinen sanoo.

Vaalikaranteenissa on myös Yleisradion toimittaja **Pekka Niiranen** (kok.), joka on istunut Kuopion kaupunginvaltuustossa jo yhden kauden.

”Olen elänyt kuntapolitiikan ja journalistin ’kaksoiselämää’ nyt jo neljä vuotta. Pystyn mielestäni yhä pitämään ne erossa toisistaan. En ole koskaan politikoinut uutisjutuissani, enkä aio tehdä sitä jatkossakaan”, Niiranen sanoo.

Hän kertoo vinkkaavansa kollegoilleen tulossa olevista asioista, jotta ne eivät mene esityslistojen tulvassa huomaamatta ohi.

JOURNALISTI KYSYI myös, miten ehdokkaiden työnantajat tai toimikantajajat ovat suhtautuneet vaaliehdokkuuteen. Kaikki kyselyyn vastanneet kertovat suhtautumisen ehdokkuuteen olevan joko neutraalia tai myönteistä.

”Työnantajani kannustaa ihmisiä yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen, eikä näe ristiriitaa oman poliittisen esilletulon kanssa”, sanoo Joensuussa ilmestyvän SDP-taustaisen *Viikko Pohjois-Karjala* -lehden toimittaja-graafikko **Suvi Palosaari** (sd.). Hän kirjoittaa muista kuntavaaliehdokkaista juttuja omaan lehteensä.

”Minua ei ainakaan voi syyttää, että hehkuttaisin itseäni lehden sivuilla.”

Vuonna 2016 toimintansa aloittaneen Feministisen puolueen perustajajäsen, visuaalinen journalisti **Katju Aro** sanoo, että hänen työnantajansa suhtautuminen on ollut kannustavaa, vaikka poliittisen toiminnan yhdistäminen journalistin työhön on herättänyt myös pohdintaa kaksoisroolista.

”Tulevana yrittäjänä uskon pystyväni yhdistämään valtuutetun tehtävät ja työni luontevasti ajankäytön kannalta. Visuaalisen journalistin näkökulmasta eri roolit näyttäytyvät aika erillisinä”, Aro sanoo. ●

JOURNALISTEJA KUNTAVAALIEHDOKKAINA 2017				
puolue	synt.	ammatti	työnantaja*	kotikunta
SDP				
Jyrki Liikka	1961	Freelancetoimittaja	Tampereen kaupunki	Tampere
Suvi Palosaari	1982	Toimittaja-graafikko	Viikko Pohjois-Karjala	Joensuu
Tiina Pelkonen	1955	Tuottaja	Unionimedia Oy	Järvenpää
Topias Peltonen	1993	Toimittaja, opiskelija	Keskisuomalainen	Toivakka
Esa Silander	1956	Freelance käsikirjoittaja	East Wood Media Oy	Turku
Ari-Pekka Sirviö	1966	Journalismin lehtori	Oulun ammattikorkeakoulu	Oulu
Vihreä liitto				
Erkki Kupari	1951	Freelancetoimittaja	Kymen Sanomat	Kotka
Antti Möller	1979	Viestintäasiantuntija	Netprofile Finland	Helsinki
Hanna Salo	1978	Tuottaja ja copywriter	Kaski Creative Agency	Tampere
Riitta Santala	1961	Freelancetoimittaja		Kangasala
Riikka Suominen	1977	Päätoimittaja	Vihreä Lanka	Helsinki
Valtteri Törmänen	1992	Opiskelija		Oulu
Kokoomus				
Juha Jormakka	1975	Freelancetoimittaja		Imatra
Juha Keskinen	1958	Pääkirjoitustoimittaja	Ilta-lehti	Helsinki
Marttiina Lallukka	1974	Toimitusjohtaja/päätoimittaja	Sysmän Sanomat Oy	Lahti
Pekka Niiranen	1964	Toimittaja	Yleisradio	Kuopio
Asko Tanhuanpää	1957	Freelancetoimittaja	Satakunnan Viikko	Pyhärinta
Jocka Träskbäck	1974	Päätoimittaja	Stara Media Online Oy	Lempäälä
Vasemmistoliitto				
Juha Halonen	1952	Toimittaja	Eläkeläinen	Varpaisjärvi
Jorma Mäntylä	1953	Freelancetoimittaja	Kansan Uutiset, Voima	Kangasala
Mikko Nieminen	1961	Freelancetoimittaja		Porvoo
Niko Peltokangas	1983	Päätoimittaja	Libero-lehti	Raahe
Aki Räisänen	1954	Toimittaja (eläkkeellä)	Kansan Tahto	Kajaani
Ika Österblad	1977	Kuvittaja	Vasabladet	Mustasaari
Keskusta				
Paula Autio	1954	Freelancetoimittaja		Mikkeli
Paula Huhtala	1961	Toimittussiihteri	Kirkko ja Kaupunki	Nurmijärvi
Jussi Mustikkamaa	1967	Freelancetoimittaja	Ilta-lehti	Seinäjoki
Mervi Mäki-Neste	1976	Toimittaja-järjestösuunnittelija	Suomen Keskustanaiset ry	Alavus
RKP				
Nina Colliander-Nyman	1967	Toimittaja	Landsbygdens Folk	Kauniainen
Paola Dadda	1974	Freelancetoimittaja	Östra Nyland	Porvoo
Muut:				
Katju Aro (fp.)	1974	Visuaalinen journalisti	Oma yritys perusteilla	Helsinki
Rita Dahl (SKP)	1971	Freelancetoimittaja-kirjailija	Tiedonantaja	Vantaa
Tuomas Kääriäinen (kans.)**	1981	Toimittaja	Työtön	Kittilä
Antti Valkama (kd.)	1973	Toimituspäällikkö	Tammi	Hämeenlinna
Lähde: Journalistin kuntavaalikysely 2017				
* Freelancereilla mainittu merkittävä toimeksiantaja, jos ehdokas on tiedon kertonut.				
** Kansalaispuolueen kannattajajäsen. Vaaleissa sitoutumattomalla listalla, jonka nimi on Kuntalaislista.				

Vähän journalistiehdokkaita

Journalisti kartoitti helmi-maali-kuussa, kuinka moni kuntavaaliehdokas on journalisti- tai media-alataustainen. Toimituksen tietoon tuli kartoituksen perusteella 34 kuntavaaliehdokasta.

Todennäköisesti journalisti- tai media-alataustaisia ehdokkaita on enemmän, mutta luku kertoo, että kuntavaaleihin osallistuminen ei ammattikuntaa laajasti kiinnosta. Ehdokaiden kokonaismäärä on yli 30 000. Journalistiliitossa on jäseniä noin 14 500.

Journalistin sähköpostikyselyyn vastasi 28 ehdokasta. Heistä valtaosa on myös puolueen jäseniä. Sitoutumattomia on kolme.

Ehdolla olevat journalistit on hyvin heterogeeninen joukko, mikä käy ilmi oheisesta taulukosta. Puoluekannat jakaantuvat tasaisesti eri puolueille.

Perinteisellä vasemmisto-oikeisto-akselilla vasemmistolla on enemmän journalistiehdokkaita. SDP:n, SKP:n vasemmistoliiton, vihreiden ja feministisen puolueen ehdokaiden yhteenlaskettu lukumäärä on 20. Kokoomuksen, kristillisdemokraattien, RKP:n, keskustan ja kansalaispuolueen vastaava luku on 14.

SDP:llä, vihreillä ja kokoomuksella toimittajaehtokkaita on yhtä paljon eli kuusi kappaletta kullakin. Keskustalaisia toimittajaehtokkaita on neljä.

Yksi puolue loistaa poissaolollaan. *Journalistin* toimitus ei saanut vastausta yhdeltäkään perussuomalaisten ehdokkaana olevalta toimittajalta. Esimerkiksi Espoossa on ehdolla MTV:n entinen toimitaja **Seppo Huhta**.

Ammattinimikkeistä yleisin on toimittaja, mutta joukossa on myös tuottajia ja visuaalisen puolen tekijöitä. Pääosa ehdokkaista työskentelee pienissä tiedotusvälineissä tai freelancereina. Isoista välineistä toimittajaehdokas on vain *Ilta-lehdellä* ja *Ylellä*.

Maantieteellisesti ehdokkaat jakaantuvat tasaisesti eri puolille Suomea. Helsingissä toimittajaehtokkaita on neljä, Porvoossa, Kangasalla, Oulussa ja Tampereella on kaksi, muissa kunnissa vähemmän.

Manu Martinen

LISÄÄ AIHEESTA SEURAAVALLA SIVULLA.

Oma vai julkinen tieto? Hanna Salo (vihr.) ja Niko Peltokangas (vas.) kannattavat poliittisten sidonnaisuuksien julkistamista. Marttiina Lallukka (kok.) ja Ari-Pekka Sirviö (sd.) pitäisivät ne toimittajan omana tietona.

KUVAT: KUNTAVAALIEHDOKKAAT

Pitäisikö poliittinen kanta kertoa avoimesti?

Ei: 13

Kyllä: 10

Ei selvää kantaa: 5

Ei vastannut: 6

Voiko toimittaja olla puolueeton?

Kyllä: 19

Ei: 7

Ei selvää kantaa: 2

Ei vastannut: 6

Lähde: Journalistin kuntavaalikysely

Sidonnaisuuksista kertominen jakaa mielipiteet

MANU MARTTINEN, TEKSTI

Journalistin kuntavaalikysely: Enemmistö ei kertoisi puoluejäsenyydestään julkisesti.

Journalistin kuntavaalikyselyssä journalistitautaisia ehdokkaita pyydettiin ottamaan kantaa siihen, pitäisikö toimittajien kertoa nykyistä avoimemmin, ovatko he jäsenenä tai muuten sidoksissa poliittiseen puolueeseen.

Kyselyyn vastanneista enemmistö pitäisi poliittiset sidonnaisuudet omana tietonaan. Tätä mieltä on Oulussa ehdolla oleva entinen Ylen toimittaja, nykyinen Oulun ammattikorkeakoulun lehtori **Ari-Pekka Sirviö** (sd.).

Sirviö muistuttaa, että politiikan lisäksi on muitakin tekijöitä, jotka vaikuttavat toimittajien näkökulmiin ja valintoihin. Näitä ovat esimerkiksi omat arvot, kaupalliset osakkuudet, sukupuoli, perhetilanne, taloudellinen tilanne, seksuaalinen suuntautuminen ja terveys-tilanne.

"Pitäisikö toimittajan sitten ker-

toa kaikki mahdolliset asiat, jotka vaikuttavat hänen journalistiseen työhönsä? Sehän on mahdoton tehtävä. Ei pitäisi. Ei kenenkään muunkaan tarvitse kertoa arvo-jaan, jotka ohjaavat hänen toimintaansa, paitsi jos henkilö toimii puolueen tai yhdistyksen nimissä", Sirviö sanoo.

Paikallislehti *Sysmän Sanomien* päätoimittaja-toimitusjohtaja **Marttiina Lallukka** (kok.) on samoilla linjoilla.

"Minusta poliittinen kanta on jokaisen yksilön oma asia. Ammatinsa tunteva journalisti osaa pitää omat henkilökohtaiset asiat työnsä ulkopuolella."

Feministisen puolueen **Katju Aro** perustelee ei-kantaansa sillä, että asettuminen ehdokkaaksi on kansalaisen perusoikeus.

"Sitä tulee voida harjoittaa vapaana painostuksesta, jolloin sen esilletuominen on jokaisen oma asia."

KYSELYYN VASTANNEET perustelivat ei-kantaansa myös muun muassa sillä, että puolueen jäsenyys ei sido

yksilön mielipidettä mihinkään.

Poliittisten sidonnaisuuksien paljastamista kannattavat perustelvat kantaansa yleisellä avoimuudella ja sillä, että poliittinen kanta paistaa joka tapauksessa lehdestä läpi.

Tamperelainen tuottaja-copywriter **Hanna Salo** (vihr.) kannattaa avoimuutta.

"Minusta olisi hyvä, että yleisö tietäisi mahdollisista poliittisista taustoista ja näkemyksistä. Se antaisi myös paremman mahdollisuuden arvioida toimittajan työn lähtökohtia ja motiiveja, Salo sanoo.

Vasemmistonuorten julkaiseman mielipide- ja kulttuurilehden *Liberon* päätoimittaja **Niko Peltokangas** (vas.) on myös avoimuuden kannalla. Hän kannattaa vapaaehtoista sidonnaisuusrekisteriä, joka listaisi kaikki jäsenyydet ja sitoumukset poliittisten lisäksi.

"Mielestäni kyse on avoimuudesta ja sen tekemisestä itsestään-selvyydeksi. Sitten voi miettiä, kannattaako kuulua puolueeseen vai tehdä toimittajan töitä, jos niiden

kertominen avoimesti on vaikeaa", Peltokangas sanoo.

JOURNALISTI KYSYI myös kuntavaaliehdokkaiden näkemystä siihen, voiko toimittaja olla puolueeton ja objektiiviseen tiedonvälitykseen pyrkivä toimija.

Enemmistö eli 19 vastaajaa on sitä mieltä, että kyllä voi.

"Mielestäni toimittajan tulee pyrkiä olemaan tasapuolinen ja asiakaskeinen ilman privaattielämän kiinnostuksiin liittyvää ketunhantaa kainalossa. Ihanne ei ole vanhentunut, sanoo Nurmijärvellä ehdolla oleva *Kirkko ja Kaupunki* -lehden toimitussihteeri **Paula Huhtala** (kesk.).

Suomen Keskustanaisten järjestösuunnittelija ja freelancetoimittaja **Mervi Mäki-Neste** (kesk.) sanoo olevansa toimittajana niin utelias, että osallistuu myös muiden poliittisten puolueiden kuin keskustan tilaisuuksiin.

"En olisi voinut työskennellä toimittajana paikallislehdissä, mikäli en olisi pystynyt puolueettomaan tiedonvälitykseen." ●

○ JANNE SAARIKIVI
 janne.saarikivi@helsinki.fi
 KIRJOITTAJA ON KIELITIETEEN TUTKIJAKI, JOKA ON TOIMINUT PROFESSORINA HELSINGIN YLIOPISTOSSA SEKÄ PARNASSON JA HELSINGIN SANOMIEN KOLUMNISTINA.

Feikkiuutiset

Tietoisuuteemme on tuotu uusi sana valeuutinen. Vielä hetki sitten se tarkoitti karkeaa väristelevää kirjoittelua, jota harjoitti *MV-lehti*, tuo internetin mutapohjaa näykyvä monni. Perustettiin kampanja Loppu *MV*-lehdelle. Näin haluttiin loppu valeuutisille.

Ei siitä mitään tullut. Kun keksii sanan, ei mahda mitään sille, että joku toinenkin sitä käyttää. Nyt sana valeuutinen sitten tarkoittaa: olen eri mieltä kanssasi.

Yhdysvaltain presidentti huutaa naama punaisena. Hän osoittaa sormella: sinä olet fake news. Ehkä hänellä jotain mahtia on, sillä hänen jäljessään ovat sanaparia alkanee käyttää myös Ranskan presidenttiehdokas, Venäjän ulkoministeriön tiedottaja ja monet muut.

Niin, ja ovatko he ehkä oikeassa?

ALOITETAAN siitä, että ehkä eivät ole. On kaikesti asioita, jotka ovat totta, ja toisia asioita, jotka ovat valetta. Mutta samalla kirjoittamisen ja lukemisen idea on se, että asioihin on loputtomasti näkökulmia. Siksi eräällä tasolla kaikki uutiset ovat valeuutisia tai ainakin feikkiuutisia, muka tärkeitä tarinoita, jotka toisesta näkökulmasta ovat pelkkää höpötystä.

Mediat kiljuvat terrori-iskusta länsimaan pääkaupungissa, mutta tuskin mainitsevat samanlaista pommia Pakistanissa. Näin ne luovat julman valemaailman, jossa pariisilaisen hätä on tärkeämpi kuin Lahoren asukkaana. Toimittajat kirjoittavat paljon *Britannian X Factorista*, jossa on suomalainen osanottaja ja vain vähän siitä, miten pohjoisnapa sulaa ja Golf-virta heikkenee. Jälkimmäiset asiat

ovat tärkeämpiä, mutta toisin kuin talent-kilpailu, ne eivät tapahdu hetkessä ja siksi niiden uutisarvo on heikko.

Kuinka valheellinen onkaan uutisten välittämisen perusoletama, että maailma koostuu päivittäisistä tärkeistä tapahtumista? Minä hetkenä hyvänsä jotain on mukamas juuri tapahtunut. Hiihtäjät ovat törmänneet toisiinsa kilpailussa, mietintö on julkistettu, **Donald Trump** twiitannut. Mutta jos olemme rehellisiä, myönnämme, että tällä kaikella ei ole mitään merkitystä. Se taas, mikä on merkityksellistä, muuttuva ympäristö ja kasvavat yhteiskunnallisten jännitteet, on vaikeasti esitettävissä uutisen muodossa.

Vihaton *MV-lehden* edellä kulkevat *7 päivää*, *Se!* ja *Hymy*. Ne tekivät päihdeongelmista ja syrjäytyneistä, sellaisista kuin **Matti Nykänen** ja **Johanna Tukiaisen**, koko kansan syllykuppeja ja omia orjiaan. Oliko niiden sisältö uutisia vai valheellista todellisuuden hämmentämistä?

NUORUUTENI maailmassa porvarit lukivat *Uutta Suomea* ja duunarit *Kansan Uutisia*. Kaikki uskoivat lukevansa totta. Aikuisena Venäjällä opin sitten tuntemaan myös maailman, jossa kaikki seurasivat samoja uutisia ja uskoivat näkevänsä niissä pelkkää valetta, mutta jokainen silti aina erilaisia valheita.

Uutiset kertovat jotakin maailmasta, vaikka ne valehtelisivat. Venäjällä se seikka, että uutiset ovat valetta, ei koskaan vähentänyt uutisten merkittävyyttä tiedonlähteenä, sillä valestakin pitää aina kysyä, miksi meille näin nyt sanotaan.

Aivan samaa tulee kysyä totuudesta, ettei tule feikatuksi. ●

Kotiinpaluu. Akseli Valmunen palasi dokumentoimaan lapsuudenlähiötään. "Ryhdyin kuvaamaan vasta täältä muutettuani."

Huomaamaton

Lähiöidylli, Filippiinit, Palestiina ja työ puhelinmyyjänä tekivät Akseli Valmusesta valokuvaajan.

MANU HAAPALAINEN, TEKSTI • SUVI-TUULI KANKAANPÄÄ, KUVAT

”Pienimuotoinen amerikkalainen unelma.” Näin luonnehtii lapsuudenmaisemiaan Kuvajournalismi 2016 -kilpailussa kahden sarjan voittajana palkittu **Akseli Valmunen**. Hän asui kuusitoistavuotiaaksi läntisessä Turussa, rivitaloalueella Pansio-Pernon kaupunginosassa.

Paluu lapsuudenmaisemiin on yksi kuvaajan meneillään olevista projekteista vuodelle 2017. Valmunen kuvaa kotiseudustaan lähiökato-aiheista kuvasarjaa *Helsingin Sanomien* Suomi 100 -juttusarjaan.

Valmunen sanoo, että lapsuuden reitit ja miljööt ovat ennallaan, mutta eivät kuitenkaan ole. Alueen asujaimisto ei ole uudistunut. Lapset ovat muuttaneet pois, vanhenevat asukkaat sulkeutuneet koteihinsa. Juuri tätä palkittu valokuvaaja on saapunut vanhaan kotilähiöön dokumentoimaan.

”Alue ei ollut mitenkään loistelas, mutta tykkäsin siitä tosi paljon. Oli grillijuhlia, jopa lähimetsä haravoitiin talkoilla. Sellaista kivaa tavallisuutta. Nyt lapsuuden pelikenttäkin näyttää perunapellolta”, Valmunen huokaa.

Valmunen sanoo kaipaavansa lapsuuden idyllistä yhteisöllisyyden tunnetta. Hän toteaa olleensa hiukan epäsuosittu, koulussa huonosti pärjännyt lapsi.

”Silloin en päässyt kauheasti ääneen. Kuvaamalla pääsen. Valokuva antaa mahdollisuuksia luoda ilmapiiirejä ja kertoa tari-

noita”, Valmunen pohtii.

Kuvaajaksi ohjanneisiin lapsuuden asioihin kuuluu piirtäminen.

”Meillä oli veljeni kanssa yhteinen työpöytä, jonka päädyissä piirsimme. Koin sen tosi merkitykselliseksi.”

Enää hän ei juurikaan piirrä.

”Mutta ajattelen piirtämisen tekniikkaa koko ajan, en valokuvauksen. Ajattelen valokuvaamista piirtämisen kautta.”

VALMUNEN SANOO pitävänsä renessanssimaalareiden tavasta lastata kuvansa monimutkaisella, nykykatsojalle vaikeastikin aukeavalla symboliikalla. Siinä missä yksittäinenkin renessanssimaalauksen tarina tai tarinoiden verkko, Valmunen sanoo kertovansa omat tarinansa yksittäisen lehtikuvan sijaan mieluiten kuvasarjoilla.

Hän nimeää vaikuttajikseen hollantilaisen Venäjän-kuvaajan **Rob Hornstran** sekä virolaisen, renessanssimaisia kuvakerrostumia sommittelevan **Aleksander Gronskyn**.

”Omissa töissäni yksi kuva ei aina riitä kertomaan, mitä olen nähnyt. Jos kuvaan tapah-tuman, haluan kuvata myös toisen näkökulman siihen tai jotain, joka siihen johti. Silloin tarinassani on alku ja loppu.”

Valmusen *Helsingin Sanomien* Kuukausiliitteelle kuvaama sarja koirien kloonamisesta Etelä-Koreassa kertoo muutaman kuvan voimalla nimenomaan tarinan, jonka kliimaksi on nyt vuoden lehtikuvana palkittu kuva vastasyntyneestä koiranpennusta.

Valmusen mentorinaan ylistämä **Markus**

Jokela on nimittänyt nuoren kuvaajan tyyliä ”kliiniksi ja oudoksi”. Huomio osuu erityisen oikeaan juuri Korean kloonaukskuvis-sa. Valmunen luo muutaman otoksen avulla pahaenteisen, puhtaan maailman, vieraan, mutta kokonaisen.

Työskentelytapansa Valmunen kertoo löytäneensä Lahden Muotoiluinstituutissa. Opintoihin kuului **Stefan Bremerin** vetämä kontaktikuvaamisen kurssi, joka vei opiskelijat Filippiineille.

”Yksi korumuotoilija sanoi, että siellä on paljon kultaa. Aloin kysellä kadulla, onko täällä kultakaivoksia. Kukaan ei puhunut mitään. Päätelin, että on.”

Opiskelijapoikaa ei noin vain päästetty kuvaamaan laittomiin kultakaivoksiin. Asia jäi vaivaamaan. Valmunen osti Suomeen palattuaan heti lennot takaisin. Taivuttelun jälkeen kuvaaminen onnistui. Syntyi kuvasarja *Jewellery Miners*.

”Rehellisesti sanottuna tunsin itseni ekoja kertoja rohkeaksi. Tuli selviytyjäolo ja kauheaa nälkä päästä näkemään se, mikä on kiellettyä. Ajattelin ensimmäisen kerran selkeästi, että tämä voisi olla kiinnostava duuni. Sen jälkeen olin vaihdossa Palestiinassa, ja aloin oikeasti ajatella dokumentaristin vastuuta. Tajusin, että tekemisessä pitää olla joku järki.”

VALMUNEN PITÄÄ metodinaan eräänlaista huomaamattomuuttaan, taitoaan haihtua osaksi porukkaa. Esimerkiksi *Kaustinen-sarjassaan*, sähköyliherkkyyttä kuvaavassa

99

Pitää osata kuunnella ihmisiä, ei niinkään puhua heille. He haluavat tulla kuvatuiksi, kun ovat jo kertoneet itsestään kaiken.

Tarinankertoja. Akseli Valmunen tekee kuvasarjoja, koska yksi puoli asioista ei ole tarpeeksi.

sarjassaan 3HZ – 300GHZ samoin kuin Filippiineillä kuvaaja on pyrkinyt ja päässyt kuvaamiensa ihmisten lähelle.

Kuvattavista ihmisistä saa intiimejä, paljon kertovia otoksia, kun on aidosti kiinnostunut siitä, mitä heille kuuluu, Valmunen sanoo.

”Pitää osata kuunnella ihmisiä, ei niinkään puhua heille. Silloin ihmiset jopa pyytävät ottamaan kuvan. Eivät ehkä pyytämällä pyydä, mutta tilanne menee siihen, että he haluavat tulla kuvatuiksi, kun ovat jo kertoneet itsestään kaiken.”

Valmunen sanoo oppineensa kuuntelemista puhelinmyyjän työssä, ennen opiskeluaan Muotoiluinstituutissa.

”Olin siinä hyvä. Tienasin ihan hirveästi myymällä mainostilaa yrityksille”, Valmunen kertoo

”Olen huono turhanpäiväisessä löpinässä. Mutta siinä oli selkeät tavoitteet. Annoin ihmisten kertoa koko elämäntarinansa. Siellä sanottiin, että myynnistä 85 prosenttia on korvia, ei puhumista. Tämä ajatus auttaa myös valokuvauksessa. Siinä mielessä puhelinmyynti ja valokuvaus ovat ihan sama asia.” ●

AKSELI VALMUNEN

● Syntynyt 1987.

● Vuoden nuori pohjoismainen valokuvaaja 2016.

● Vuoden lehtikuva 2016.

● Vuoden kuvareportaasi 2016.

● Työskentelee pääasiassa Helsingin Sanomille.

● Opiskelee Aalto-yliopistossa.

Ihmisyyyden jäljillä

Kuvajournalismi 2016 -kilpailuun osallistui 95 kuvaajaa yhteensä 1 950 työllä. Kilpailun kuvasadosta löytyy tarinoita ympäri maailman, mutta yksi motiivi yhdistää: miten kuvata ihminen kunnioittavasti?

Vuoden lehtikuva 2016

Akseli Valmunen, freelancer

Tuomariston perustelut: "Vuoden lehtikuva kutittelee mielikuvitusta. Se tarjoaa informaatiota monella eri tasolla, mutta vaatii katsojalta aktiivista lukemista. Se on vahva, ikoninen kuva luonnollisesta olennot epäluonnollisessa ympäristössä. Kuva näyttää meille, mitä ihminen on valinnut osakseen tässä maailmassa."

Akseli Valmunen kuvasi kloonatun juuri syntyneen koiranpennun Soom Biotechin laboratoriossa Soulissa Etelä-Koreassa lokakuussa 2016. Kuva on osa voittanutta kuvareportaasia.

Kuvareportaasi 2016

Akseli Valmunen

Tuomariston perustelut: "Näyttää scifiltä, mutta ei olekaan sitä. Voittajareportaasissa jokainen kuva on oma tarinansa. Samalla kokonaisuudessa ei ole mitään ylimääräistä. Reportaasissa on kuvattu häiritsevää aihetta rauhallisella tavalla. Suhtautuuko ihminen kuolemaan leikkimällä jumalaa?"

Vuoden uutiskuva 2016

Juha Metso, freelancer

Tuomariston perustelut: "Ajankohtainen ongelma välittyy kuvasta hyvin. Elokuvmäisestä kuvasta voi aistia miesten tulevaisuuden toiveet ja unelmat. Tuomaristo tulkitsi valokuvaajan tarkoituksiksi tuoda henkilöt lähemmäs katsojaa. Aihe on tärkeä ja ansaitsee päästä esille. Kuva nosti esille tärkeän keskustelun: miten kuvata ihminen kunnioittavasti?"

Juha Metso kuvasi Venäjältä Suomeen tulossa olleita pakolaisia nukkumassa Venäjän Kantalahdessa sijaitsevan hotellin pihalla vanhassa autossa tammikuussa 2016.

Vuoden kuvajournalisti 2016 Markus Jokela, Helsingin Sanomat

Tuomariston perustelut: "Tuomaristo löysi vuoden kuvajournalistin kuvista huumoria, mutta myös kunnioitusta kuvattavia kohtaan. Aiheissa on vaihtelua, mutta niissä päästään syvälle. Kaikkia kuvia yhdistää ajatus ihmisestä ja siitä, mitä ihminen on. Kuvat ovat raakoja ja rehellisiä, toisaalta universaaleja. Olemme kaikki samanlaisia."

Markus Jokela kuvasi Dilan Cirkinin ja Hamdiye Hunin lapsensa kanssa turkkilaisessa kahvilassa Helsingin Itäkeskuksessa syyskuussa 2016.

Yleisön suosikki 2016 Meeri Koutaniemi, freelancer

Yleisö äänesti Meeri Koutaniemen suosikkikuva-journalistikseen. Hän sai lähes puolet annetuista äänistä.

Meeri Koutaniemi kuvasi Rolin (vas.) Ice Hearts -jalkapalloharjoitusten välissä koulun ruokalassa syömässä lounasta muiden tiimiläisten kanssa Espoossa. Ice Hearts -järjestö on kehitetty ennaltaehkäisemään syrjäytymistä ja edistämään lasten hyvinvointia.

Vuoden henkilökuva 2016 Elias Lahtinen, freelancer

Tuomariston perustelut: "Verho leikkaa henkilön irti perheestään. Hänen täytyy lähteä, mutta minne muu perhe menee? Katsoja seuraa tilannetta sisätiloista, heidän asunnostaan. Tuomaristo katsoi kuvaa kertomuksena, joka jatkuu kuvaamisen hetken yli. Tämä ei ole kuva tuntemattomasta toisesta, vaan perhekuva, johon kuka vain voi samaistua."

Elias Lahtinen kuvasi heinäkuussa 2016 turvapaikanhakijaa Omar Salahin, joka ei saanut turvapaikkaa, vaikka hänen perheensä on asunut Suomessa jo vuosia.

Vuoden urheilukuva 2016

Hannu Lindroos, lehtikuvaaja

Tuomariston perustelut: "Urheilijan muotokuva, joka on otettu yhdessä vuoden tärkeimmistä urheilutapahtumista. Tyhjä tila pelaajan ympärillä painottaa häviämisen ja yksinäisyyden tunnetta. Väljä rajausta antaa myös tilaa ajatuksille."

Hannu Lindroos kuvasi jääkiekkoilija Patrik Laineen Kanadalle hävityn MM-kisojen finaalitappion jälkeen toukokuussa 2016.

Vuoden urheilukuva 2016, kunniainnointi

Martti Kainulainen, Lehtikuva

Tuomariston perustelut: "Kunniamaininta toimii tässä kategoriassa jaettuna ykkössijana. Nyrkkeilijän kasvot puhuttelevat. Kuva on esimerkki siitä, että hyvä urheilukuva ei välttämättä ole tilannekuva, vaan sellainen, joka huokuu tunnetta."

Martti Kainulainen kuvasi nyrkkeilijä Mira Potkosen Rio de Janeiron olympialaisissa elokuussa 2016.

Vuoden kuvaessee 2016, kunniamaininta Kaisa Rautaheimo, Helsingin Sanomat

Tuomariston perustelut: "Tuomaristo piti aihetta erinomaisena, mutta totesi myös, ettei sille ollut tässä kilpailussa omaa kategoriata. Siksi työ päätettiin palkita kunniamaininnalla. Kuva on kaunista, mutta ei pysähdy ihastelemaan vanhan ihon ryppyjä, vaan tutkii aihetta syvemmälle. Sarjasta voi aistia kunnioituksen sukupolvea kohtaan."

Kaisa Rautaheimo kuvasi huhtikuussa 2016 satavuotiaita suomalaisia. Suomi täyttää tänä vuonna sata vuotta. Esteri Hellsten on syntynyt 22.4.1917, jolloin naisten elinajanodote oli 49 vuotta, miesten 43. Viime vuoden lopulla Suomessa oli elossa 588 vuonna 1917 syntynyttä ihmistä.

Vuoden kuvaessee 2016 Karoliina Paatos, freelancer

Tuomariston perustelut: "Karoliina Paatoksen esseessä on hyvin koottu tarina. Siinä näkyy kuvaajan oma yhtenäinen visuaalinen tyyli. Esseessä päästään aiheen selittämistä syvemmälle ja kokonaisuus puhuttelee tunteitasolla. Katsoja näkee, että aihe on kuvaajalle henkilökohtainen ja työskentelylle on annettu aikaa."

Karoliina Paatos kuvasi toukokuussa 2015 Nevadassa Yhdysvalloissa äitejä ja tyttäriä lassoamassa, kun isät hoitivat maasta käsin tehtäviä töitä karjan polttomerkitsemispäivänä. Kuva on osa pitkään jatkunutta kuvausprojektia.

Uusi kuvajournalisti 2016

Ville Rinne, freelancer

Tuomariston perustelut: "Katulapset ovat suosittu aihe, mutta tämän tekijän kuvissa aihetta on katsottu uudella tavalla. Kuvaaja on todella tutustunut kuvattaviinsa ja se näkyy. Kuvaajalla on potentiaalia, ja tuomaristo haluaa nähdä, mitä valokuvaaja tekee tulevaisuudessa."

Ville Rinne kuvasi marraskuussa 2016 Nepalissa Anilin ja Nirun, jotka ovat asuneet kadulla koko nuoruutensa. Nykyään he ansaitsevat tarpeeksi rahaa vuokratakseen halvan huoneen Kathmandun lentokentän lähistöltä.

Vuoden video 2016

Riina Rinne, vapaa visuaalinen journalisti

Tuomariston perustelut: "Kuolema on vaikea aihe. Valinnat siitä, mitä näyttää, ovat vaikeita. Video kuitenkin koskettaa kauneudellaan ja keronnallaan, ja tekee siitä vahvan. Tämä video, kuten muutkin Rinteen teokset, käsittelee tavalista elämää ja myös elämän tarkoitusta. Teos välittää kauniin viestin siitä, että elämä jatkuu."

Riina Rinne kuvasi mummiaan Eevaa ja ukki-
aan Erkkiä keväällä 2016. Video kertoo heidän
viimeisistä viikoistaan yhdessä ja ukin kuolemaa
seuraavasta ajasta. ●

VOITTAJATYÖT OVAT ESILLÄ SANOMATALON MEDIATORILLA
HELSINGISSÄ 13.–26.3.2017.

Rehellinen itselleen

Riina Rinne haluaa valita, mikä on riittävä aika paneutua kuhunkin tarinaan. Omissa videotöissä sen voi tehdä.

NINA ERHO, TEKSTI • JUSSI VIERIMAA, KUVA

Menin parvekkeelle, aurinko paistoi, katselin kun ihmiset kulkivat ja minulla oli tunne kuin odottaisin, että **Erkki** tulee kotiin. Ennen kuin sitten taas tajusin, että ei hän sieltä tule.

Näin puhuu **Riina Rinteen** mummi **Eeva** hänen videoteoksensa *Til Death Do Us Part* alussa. Teos kertoo Rinteen ukin Erkin viimeisistä viikoista ja tämän kuolemaa seuraavasta ajasta mummin elämässä.

Työn alkupiste oli viesti, jossa Rinteen isä kertoi ukin saaneen kolmannen aivoverenvuodon, josta tämä ei enää toipuisi.

”Sillä hetkellä päätin, että dokumentoin sen, mitä nyt tapahtuu riippumatta siitä, meneekö se ikinä muualle kuin kotialbumiini. Alkoi olla viimeinen hetki taltioida rakkautta, jota olin todistanut isovanhempieni välillä koko elämäni ajan.”

TAMPEREEN YLIOPISTOSSA kuvajournalismia opiskeleva Rinne on tehnyt videoita vasta noin vuoden. Sinä aikana ovat valmistuneet myös työ tanskalaisnaisesta, jonka elämä kietoutuu pakolaisperheen elämään, työ Tampereen Hipposkylän yksinäisistä miehistä, työ miehiin kohdistuvasta lähisuhdeväkivallasta ja työ masennuksesta kärsivästä nuoresta miehestä.

Rinteen videoita on kutsuttu journalismiksi, multimediaksi ja dokumentiksi, mutta hänelle itselleen ne ovat ennen muuta journalismia. Hänen nainen ja kamera-systeeminsä on journalistisen ketterä, ja hänen videonsa noudattavat samaa kuvajournalistin etiikkaa kuin valokuvansa.

”Se tarkoittaa totuudenmukai-

suutta ja myös sitä, että olen itseleni rehellinen ja voin tekijänä seistä sataprosenttisesti töideni takana.”

RINNE OLI JO PÄÄSSYT kuvaajana ja taittajana hyvään alkuun työharjoittelussa ja kesätöissä päivälehdissä, kun hän lähti syksyllä 2015 opiskelijavaihtoon Tanskaan ja osallistui siellä videotyöpajaan. Siinä missä työ mediataloissa oli usein ollut valmiiksi suunniteltuihin juttuihin kuvaamista, videolla koko tarina olikin itsellä kerrottavana.

”Tunnustusten myötä on helpompi ajatella, että onneksi uskalsin heittäytyä.”

Syntyi uudenlaisia vapauden ja onnistumisen tunteita, mutta päätös keskittyä videoon oli vaikea. Rinne mietti, oliko hänellä mukaa varaa valita ja jättää ottamatta kiitollisena vastaan uutiskeikkoja. Oliko hänellä varaa omistautua videolle, josta ei tiennyt yhtä paljon kuin valokuvasta ja jolla ei vielä ole journalismissa samaa asemaa kuin valokuvalla?

Nyt maaliskuussa *Til Death Do Us Part* sai parhaan videon palkinnon Kuvajournalismi 2016 -kisassa. Sitä ennen se voitti multimediatarjan amerikkalaisessa College Photographer of the Year -kilpailussa.

”Tunnustusten myötä on helpompi ajatella, että onneksi uskalsin heittäytyä.”

OSTAJAN RINNE ON löytänyt videoilleen Yle *Perjantaista*. Kysymykseen

siitä, onko lehtivalokuvaan nähden hitaasti syntyvien töiden myymisestä yhdelle mediatalolle elinkeinoksi, hän vastaa olevansa halukas tekemään monenlaista.

Vaikka uutiskuvaajan työt ovat tauolla, Rinne on kuvannut esimerkiksi Kehitysvammaisten Tuki-liitolle. Välillä journalismin ja viestinnän töiden sovittaminen saman ammatillisen brändin alle mietityttää, mutta lopulta ulkoinen tekijäkuva saa alistua sille, mille tekijän oma sydän sanoo kyllä.

”Tärkeää työtä tekevän yhdistyksen viestintä sopii eettiseen karttaani, eikä minulla ole vaikeuksia erottaa sitä journalistisista töistäni, joita taas ohjaa journalistin etiikka.”

Juuri nyt Rinne ei haaveile vakityöstä mediatalossa vaan nauttii vapaudestaan valita, kokeilla ja päättää itse, mikä on riittävä aika paneutua kuhunkin tarinaan. Jos hän joskus kaipaa varmempia tuloja, hän uskoo niitä löytyvän eri töiden myötä vähitellen syntyvien verkostojen avulla.

RINTEEN VIDEOIDEN aiheet, kuten kuolema, yksinäisyys, pelko, suru, väkivalta ja masennus eivät ole helppoimmasta päästä. Silti vaikeakaan aihe ei hänestä koskaan ole sataprosenttisen musta, eikä hän valitse aiheita siksi, että ajattelisi rankkuuden myyvän. Valintojen takana on henkilökohtainen kiinnostus aiheeseen, jota ilman ei olisi todelista tietä kuvattavien kokemusten sisään.

Kun Rinne ryhtyi opiskelemaan kuvajournalismia, hän ajatteli sitä mahdollisuutena yhdistää luovuutta ja yhteiskunnallista vaikuttamista. Silti hän ei halua töillään saarnata vaan näyttää asioita niin, että ihmiset ymmärtäisivät paremmin

toisiaan ja toistensa kokemuksia.

Kun Rinne ehdotti videota mummilleen, tämä piti projektia liian vaikeana mutta muutti mielensä, ja lopulta syvän surun eläminen yhdessä lähensi heitä entisestään. Kun *Til Death Do Us Part* oli menossa Yle *Perjantaissa* julki, Rinne mietti, miten se kiinnostaisi nuoria aikuisia, mutta palaute oli hyvää.

”Ei ollut automaattisesti niin, että nuori ei voi samastua vanhemman kokemuksiin. Menettäminen on universaalia. Rakkauteen ja perheeseen liittyvät asiat eivät ole kiinni ihmisen iästä.” ●

RIINA RINNE

● 25-vuotias visuaalinen journalisti.

● Sai parhaan videon palkinnon Kuvajournalismi 2016 -kisassa työllään *Til Death Do Us Part* (2016).

● On tehnyt myös videot *Everything For Family* (2015), *Yksinäisten miesten kylä* (2016), *Muijalta turpaan* (2016) ja *Lukittu huone* (2017). Videoita on julkaistu Yle *Perjantaissa*.

● Tekee visuaalisen journalismin gradua Tampereen yliopistoon. Opiskellut alaa myös Tanskassa.

● On työskennellyt Aamulehdessä valokuvaajana ja taittajana sekä Savon Sanomissa valokuvaajana sekä tehnyt alan töitä freelancerina.

Luontevasti liikkeelle. Tampereelta kotoisin oleva Riina Rinne asuu nykyään Turussa mutta kuvaa videoita siellä, missä tarvitaan. ”Toki reissaaminen vie aikaa ja energiaa, mutta en osaa nähdä sitä huonona puolena. Irrottautuminen omasta arkiympäristöstä ja -elämästä antaa mahdollisuuden todella uppoutua tarinaan.”

Uutisia liukuhihnalta

Kotimaisten uutisautomaattien näytön paikka koittaa kevään kuntavaaleissa. Ainakin Yle ja Helsingin Sanomat aikovat tarjota tietokoneohjelman kirjoittamia tulosuutisia.

JOHANNA VEHKOO, TEKSTI • JUSSI JÄÄSKELÄINEN, KUVITUS

Journalismin robotisaatio on ottanut viime kuukausina huiman loikan Suomessa.

Ensin HSS Media ilmoitti marraskuussa ottavansa ensimmäisenä suomalaisena mediatilana käyttöönsä robotin, joka kirjoittaa jalkapallouutisia ruotsiksi *Vasablade*tiin, *Syd-Österboteniin* ja *Österbottens Tidningiin*, niin verkkoon kuin printtiin. HSS Median robotin nimi on Rosalinda ja sen on kehittänyt ruotsalaisfirma United Robots. Ruotsissa sanomalehtikonserni MittMedia on käyttänyt samaa robottia jo pitkään.

Joulukuun lopussa teki debyyttinsä Ylen Voitto-robotti, joka työsti yhden yön aikana kymmenen julkaistua urheilu-uutista NHL-otteluista.

Tammikuun lopussa *Helsingin Sanomat* kertoi aloittaneensa ”artikkeleiden tuottamisen ohjelmallisesti”. Kokeilu alkoi jääkiekkouutisilla, jotka oli suurelta osin kirjoittanut tietokoneohjelma nimeltä Latoja.

SUOMI EI varsinaisesti ole robottijournalismin edelläkävijä. Yhdysvalloissa kehitettiin varsin pätevä automatisoitu urheilutoimittaja jo vuonna 2009, ja sittemmin Narrative Science -firman robottitoimittajat ovat ottaneet haltuun muun muassa pörssitiedotteet, kiinteistökaupan ja liikenteestä raportoinnin. Yhtiön merkittävien kilpailija

englanninkielisillä markkinoilla on Automated Insights, joka alkoi vuonna 2014 tuottaa AP-uutistointistolle uutisia pörssiyhtiöiden osavuosikatsauksista. Robotti kymmenkertaisesti tämäntyyppisten uutisten määrän.

Viimeistään tuolloin, vuonna 2014, robottijournalismista tuli valtavirtaa.

”Räätälöityjä uutisia voi tehdä jopa yhden hengen yleisöille.

Carl-Gustav Lindén, tutkija, Soc&kom

Sana robotti on vakiintunut metaforaksi, jota käytetään kun puhutaan automaattisesti datan pohjalta tekstiä tuottavista tietokoneohjelmista tai algoritmeista. Voitaisiin puhua vaikka automatisoiduista uutisista.

”Ei se robotti-sana siinä olekaan ongelma, vaan se journalismi”, sanoo Svenska social- och kommunalhögskolanin (Soc&kom) tutkija **Carl-Gustav Lindén**, joka on viettänyt pari viime vuotta perehtyen automatisoituun tekstintuotantoon.

”Eihän se ole varsinaista journalismia vaan pelkkää datan raportointia.”

TYYPILLISESTI niin robotteja kehittävät firmat kuin niitä käyttävät mediatilat sanovat, etteivät robottitoimittajat vie työpaikkoja ihmistoimittajilta. Niiden tarkoitus on vapauttaa toimittajat monotonisesta liukuhihnatyöstä, jotta he voisivat keskittyä merkittävämpiin tehtäviin. Tai ainakin tämä on se optimistinen skenaario.

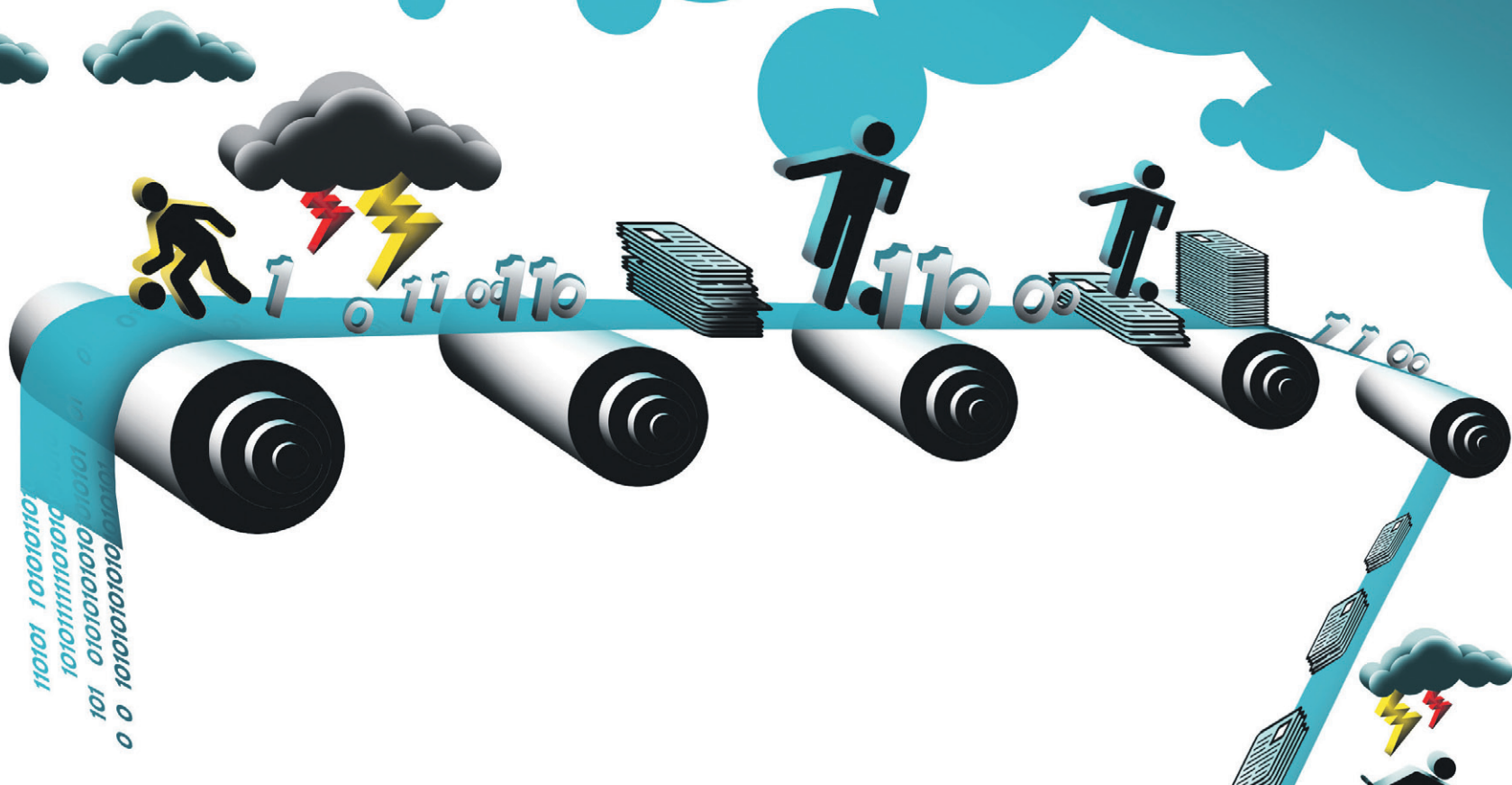
Pitkään on ajateltu, että suomen kieltä on vaikeampi opettaa robotille kuin vaikkapa englantia, ja että tämä hidastaisi alan kehitystä Suomessa. Lindén ei usko suomen olevan sen vaikeampaa tietokoneohjelmalle kuin englannin tai ruotsinkaan.

Ylen Voitto kirjoittaa toki aika tönkköä ja kliseistä suomea, mutta sen kieli onkin vain kahden koodarin ja yhden tuottajan laatimaa. Koko projekti syntyi kolmen hengen työryhmältä parin kuukauden sivutöinä. Siihen nähden Voitto pärjää hyvin.

”Sen käyttämät ilmaisut, kuten voittoputki ja häntäpää, ovat oikeiden urheilutoimittajien käyttämiä. Googlain urheilujuttuja ja otin niistä lauseita”, kertoo Ylen palvelukehittäjä **Oskari Blomberg**.

”Lisäsimme taivutusmuodot kaikille NHL-joukkueille. Voitto osaa taivuttaa myös suomalaispelaajien sukunimet, mutta muista se puhuu vain perusmuodossa.”

Blomberg lisää, että Voitto pystyttiin toteuttamaan näin nopeasti

vain siksi, että Ylen taustajärjestelmät on laitettu kuntoon jo aiemmin.

Seuraavan kerran kotimaiset uutisautomaatit joutuvat suureen testiin keväällä kuntavaalien aikaan. Sekä Yle että *Helsingin Sanomat* suunnittelevat käyttävänsä ohjelmiaan vaalien tulosten pikaiseen uutisointiin.

TOIMITUSTYÖN kannalta roboteilla on kaksi erityisen kiinnostavaa kehityssuuntaa. Ensinnäkin ne

mahdollistavat hyvin pienten erikoisyleisöjen palvelemisen. Hyperlokaalin journalismin tulevaisuus voi olla toimitusroboteissa, samoin niiden urheilulajien, joita ihmistoimittajat eivät ehdi seurata. Kun robotin työn hinta laskee sopivan alas, kannattaa palvella hyvinkin pieniä yleisöjä.

”Räätälöityjä uutisia voi tehdä jopa yhden hengen yleisöille. Mutta niiden täytyy olla alueita, joilla ei ole demokratian kannalta merkitystä, kuten vaikka sää ja liikenne.

Median ei pidä luoda filterrikuplia”, Carl-Gustav Lindén sanoo.

Toinen kiinnostava mahdollisuus on tehdä roboteista eräänlaisia taustatoimittajia tai sihteereitä. Niiden ei tarvitse kirjoittaa kokonaista juttua, vaan ne voivat esimerkiksi poimia juttuaiheita tarjolle suurista datamääristä. *Aamulehdellä* on ollut viime kesästä lähtien käytössään botti, joka seulo toimituksen määrittelemiä avainsanoja Tampereen kaupungin esityslistoista.

Myös *Helsingin Sanomien* Latoja on ainakin alkuvaiheessa enemmän apulainen kuin itsenäinen toimija. Iltavuoron urheilutoimittaja lukee Latojan tuottaman raakatekstin ja lisää juttuun asioita, joita kone ei huomaa.

Uutistoimisto AP:lla on meneillään projekti, jossa tutkitaan mahdollisuuksia automatisoida juttujen versiointia eri välineisiin. Ihmisiltä kuluu nimittäin tolkkottomasti aikaa, kun he tuottavat samasta jutusta eri mittaisia nettiversioita ja sitten vielä broadcast-juttuja. AP:n kunniahimoinen tavoite on tuottaa kirjoitetusta jutusta automaattisesti broadcast-versio. Tähän tarvitaan jo koneoppimista.

”Tähän asti robottien tekemät jutut ovat perustuneet oikeastaan kaikkialla tekstipohjiin, joita ohjelma täyttää. Koneoppimista niissä ei ole”, Lindén sanoo. ●

KONEUUTISET JO TAVALLISIA

- Saksalainen AX Semantics tarjoaa automatisoitua tekstiä pian 18 kielellä. Uuden kielien oppiminen kestää muutaman viikon. Firma on juuri lisäämässä suomen kielen valikoimaansa.
- Espanjalainen Narrativa on valloittanut arabiankieliset markkinat.
- Carl-Gustav Lindén vetää Soc&komissa automatisointihanketta, jossa on mukana useita suomalaisia media-taloja.
- Pohjoismaiden johtava robottijournalismin tuottaja on ruotsalainen MittMedia.
- Aamulehden hakukone on kehitetty Soc&komin tutkimusprojektissa, jossa yhteistyökumppaneina olivat kieli- ja käännöstoimisto Lingsoft ja Journalism++ Stockholm.
- Norjan tietotoimiston NTB:n kone tuottaa urheilu- ja vaaliuutisia.

Nystart i tommare korridorer. Chefredaktören Marina Holmerg, förtroendemannen Johanna Lemström och numera frilansaren/företagaren Niclas Erlin – plus en handfull andra journalister – ser till att lokaltidningen Västra Nyland är en lokaltidning igen.

Från sorg till framtidstro

MAGNUS LONDEN, TEXT • KARL VIHJÄLMSSON, FOTO

Eller: Så blev Västis en lokaltidning igen.

När nästan hälften av en redaktion får gå finns det väl bara ett ord att ta till? Det kallas katastrof.

Så var det då *Västra Nyland* (VN) i höstas skulle skära ner. Samtidigt skulle utgivningsdagarna för papperstidningen minska från fem till två i veckan.

Dubbelkatastrof.

"Snart finns inte den tidningen längre". Så tänkte jag ibland i höstas, men nu sitter vi ändå här med en chefredaktör i Ekenäs som kan visa upp en KSF-lokaltidning som verkligen är en diger lokaltidning.

"Hösten var en sorgprocess för *Västis*. Sex goda vänner och

kolleger sades upp."

Marina Holmerg, chefredaktör sedan juni 2015, sitter framför en vägg av porträtt på fjorton forna chefredaktörer. Det handlar om västnyländska profiler som i längsta fall satt över trettio år på posten. Och samtliga är de män.

Men låt oss inte blicka bakåt, utan framåt.

Eller... Hur kan man mitt i en katastrof blicka framåt?

"Vi arbetade mycket kring frågan om hur en lokaltidning ska se ut. Vi hade workshops, vi fick inspiration av utländska föreläsare, vi hade kontakt med läsarna, vi funderade på vår roll, och vi kom fram till att *Västis* ska vara en aktör i lokalsamhället. Att vi ska vara

människonära. Att vi ska lyfta upp allt det positiva som faktiskt sker i regionen."

Det positiva. Det är något som den ekonomiskt trängda regionen kan behöva. Men vad sker då med det kritiska greppet? Att också kritiskt bevaka sina annonsörer eller kända lokalprofiler?

"Det är självklart att vi fortfarande granskar, annars skulle ju vår trovärdighet lida. Men om vi också skriver om det positiva som sker så bidrar det vi till en ökad positivitet i regionen."

I HÖSTAS KOM mycket av debatten om tidningens nedskärningar att handla om *Västis* kulturbevakning. Från kulturfältet kom arga och kri-

Hösten var en sorgeprocess för Västis. Sex goda vänner och kolleger sades upp.

Marina Holmberg, chefredaktör,
Västra Nyland

tiska kommentarer om att bevakningen körs ner då kulturredaktören **Camilla Lindberg** får gå. När frågan nu kommer på tal blir Holmberg uppenbart besvrad, hon vill egentligen inte tala om saken. Allt har redan sagts, tycks hon mena.

”Frågan fick för stora proportioner. Kulturen är viktig men det är bara en del av vårt uppdrag. Vi ska också ha nyheter, sport och samhälle. Det är helheten som avgör och efter nedskärningarna har vi inga specialredaktörer längre.”

I oktober skrev 130 kulturpåverkare under ett uppprop där man ”starkt oroade sig över kulturbevakningens framtid i *Västra Nyland*”.

Att 130 personer, från **Monika Fagerholm** till **Clas Andersson** och **Tua Forsström** till **Ami Aspelund**, oroar sig för tidningens kulturbevakning kunde förstås tolkas som en kärleksförklaring till lokaltidningen, men Holmberg påpekar att ”sextio procent av undertecknarna inte var prenumeranter”.

En annan kulmination på den inflammerade debatten kom då **Marit Lindqvist** på Svenska Yle/Kulturen i augusti 2016 publicerade en kritisk kolumn om *Västis* framtida kulturbevakning. Spekulationer och gissningar togs bort från texten ca sex timmar efter publiceringen, men Svenska Yle anmälde ändå till opinionsnämnden av KSF Media, med ansvariga utgivaren **Susanna Ilmoni** i spetsen. En anmälan som Holmberg fortfarande står bakom:

”Det var andan i texten, det fanns många antydningar som inte stämde. För oss kändes det rätt att anmäla Yle för texten och det känns fortfarande rätt.”

Opinionsnämnden friade nyligen Svenska Yle både i denna anmälan och i en annan som också gällde Yles bevakning av *Västis* nedskärningar.

”Vi har gått vidare, opinionsnämnden är vårt självreglerande organ och vi accepterar besluten”, säger Holmberg.

MEN KAN FEM utgivningsdagar minus tre bli något annat än två? Kan det till exempel bli mera än två?

Den frågan kan man bra ställa sig då man bläddrar igenom pappers-*Västis* i dag. I drygt tre månader har den utkommit endast två gånger i veckan, men det känns som om tidningen nu har en själ. En lokal själ. Sporten är på hugget, riksnyheter får lokal prägel, ordet som redan nämndes, människonära, präglar både texterna och annonserna.

Hur KSF Media ens kom på tanken att skipa lokalprägel på sina lokaltidningar och mer eller mindre samredigera de tre tidningarna och därmed helt medvetet acceptera prenumerantförluster (då samma material ingick i *Hufvudstadsbladet* och *Västis* och *Östnyland*) är ett av Svenskfinlands stora mediemysterier. Men nu har en helomvändning gjorts.

”Ledningen ansåg att satsningen var ett misstag. Det goda är att det nu är vi själva som sätter agendan, vi gör urvalet och paketeringen

sjelva. Nu vet jag vad det står i vår tidning från pärm till pärm.”

Och enligt Holmberg har respon- sen varit god: ”Folk har varit jät- tenöjda med att vi är en lokaltid- ning. Speciellt mycket uppskattar folk lokala nyhetsnotiser. Och vi får mycket tips om artikelidéer, vil- ket jag ser som ett gott betyg. Undersökningarna visar att vi har fler läsare än tidigare.”

Några siffror för hur mycket pengar digitala *Västis* inbringar in får jag inte, men klart är ändå att det fortsättningsvis är papperstid- ningen – som kostar 149 euro i året – som står för största delen av läsarintäkterna.

Och trots att vissa annonsörer i höstas muttrade om tisdag och fre- dag som utgivningsdagar har annonsförsäljningen gått bra. Enligt Holmberg är intäkterna från annonserna över budget och lig- ger i februari på samma nivå som i fjol – med endast två tidningar i veckan.

Västis – Less is more!

Tänk att det på riktigt, åtmins- tone delvis, kan vara så ibland. ●

Kan jag få sparken?

Det är tommare än tidigare på *Västis* redak- tion och lite tommare blir det då också redak- tören **Niclas Erlin** packar ihop och flyttar till ett arbetsrum han ska hyra i en industri- fastighet nära redaktionen.

Jag träffar honom på hans nästista dag på jobbet. Men tro inte att här sitter en knäckt arbetslös man. Nej, Erlin har en annan histo- ria: Han ska bli företagare. Frilansjournalist. Och han är inte orolig.

”Nej, inte alls. Jag ska göra kontrakt med *Väs- tis* om att leverera en handfull artiklar per må- nad plus att jag ska skriva en serie för dem om Finlands hundra år som självständig nation.

När Erlin insåg att nedskärningar var på lut anmälde han sig frivilligt till ledningen. I princip sa han alltså: kan ni sparka mig, tack. Budet föll i god jord, säger han.

”Nedskärningarna blev som en dynamo för

mig. Jag ville vidare, jag är 51 år och har haft ett tryggt arbetsliv i 25 år.”

Det lätt bisarra var att han, då tidningen var i kris och många kolleger mot sin vilja fått sparken, personligen kände sig uppåt.

”Många var väldigt nere under hösten och jag förstår dem, men för mig var detta början på något nytt.”

Erlins fru är också företagare vilket förstås har sina risker om man till exempel blir sjuk. Men det går inte att ta miste på Erlins genui- na iver och passion för att bli företagare. Som historiker från Åbo Akademi kommer han att försöka specialisera sig på historiska tex- ter, ett bokprojekt om Raseborgs slott finns också på agendan.

”Jag har köpt dator, kamera, printer och jag har gjort en budget. Jag är redo att börja!”

Magnus Londen

Hotellfrukost utan lokaltidning

LINA LAURENT lina.laurent@vintermedia.fi SKRIBENTEN ÄR FRILANSJOURNALIST FRÅN HELSINGFORS OCH KURU.

Jag blickar ut i matsalen. Utanför fönstret blitrar snön till i solskenet, nere vid älven breder Gällivare ut sig och i fjärran skimrar Malmberget, samhället som håller på att monteras ner och flyttas på grund av den statliga gruvkoncernen LKAB:s gruvverksamhet. Just nu är det ändå varken utsikten eller doften av nystekta plättar som intresserar mig mest. Jag letar efter en morgontidning. En lokal morgontidning – på papper.

"Tyvärr, vi har inga", berättar damen i hotellets reception.

Tomhet.

Min resa har gått via Uleåborg, Torneå och Haparanda, med stopp på varje ort och med en lokaltidning vid varje frukost: *Kaleva*, *Pohjolan Sanomat*, *Kemi-Tornio* och *Haparandabladet*. På en bensinmack i Jyväskylä hann jag dessutom bläddra igenom *Keski-suomalainen*. *Norrbottens-Kuriren* eller *Norrländska Socialdemokraten* skulle ha piggat upp tidningsbuketten.

I brist på en lokaltidning från Gällivare bläddrar jag i kommunens engelska turistguide, sådana finns det gott om på hotellet. Visst, den är snygg och informativ men där finns ju inga nyheter eller något som skulle avslöja vad kommuninvånarna pratar om i dag.

Är vi turister som älskar

lokala morgontidningar ett utdöende släkte eller en möjlighet? Har turistbranschen ägnat oss en tanke? Och hur ska det gå när allt fler papperstidningar försvinner? Är det lika lätt för en turist att logga in på lokaltidningen på en främmande ort som att bläddra i en framlagd tidning – jag tvivlar på det. Jag hoppas att lokaltidningarna håller sig framme och att hotellet i framtiden erbjuder lokala nyheter också digitalt.

”Är vi turister som älskar lokala morgontidningar ett utdöende släkte eller en möjlighet? Har turistbranschen ägnat oss en tanke?”

JANI HALME, som titulerar sig kolumnist och kreativ direktör, fick tack vare sitt program *Kotimaan katsaus* (på svenska ungefär en inrikes överblick) Bonniers stora journalistpris i kategorin årets journalistiska gärning. I *Kotimaan katsaus*, korta videosnuttar som sänds på Twitter, läser Halme upp lokalnyheter från någon av de

163 lokaltidningarna han prenumererar på. Enligt Tidningarnas förbund utkommer sammanlagt 164 lokaltidningar och dagstidningar så Halme torde ha en rätt heltäckande bild.

I en intervju för *Helsingin Sanomat* (12.3.2017) säger Halme att Finland ter sig rätt lika överallt sett genom lokaltidningens ögon: Landet är ”tolerant, innovativt och mångkulturellt men också möjligt, oroligt för vargar, lokatter och för vårdreformen”.

Och även om *Helsingin Sanomats* redaktör gör sig lustig över en del ultralokala nyheter och skriver att man tvingas koka soppa på en spik för att man helt enkelt inte brukar lämna tomma sidor i tidningarna, så är det bara genom att vara extremt lokal som lokaltidningen klarar sig.

Den ska finnas där för invånarna men också gärna för dem som är på genomresa. Då kan lokaltidningen bjuda på unika upplevelser också för en turist.

Resans bästa läsupplevelse erbjuder tvåspråkiga *Haparandabladet* – *Haaparannanlehti*. Efter lokalnytt om pendeltåg, artikeln om lokalpolitikern som föreslagit att kommunens anställda skulle få ha sex på arbetstid (som friskvård) kom jag till vinnjetten HB Meänkielä. Äntligen fick jag lära känna ett språk jag läst om men aldrig sett i skrift.

Vilken lycka.

YLE SPARAR MER

Samarbetsförhandlingarna vid Svenska Yle inleddes för två veckor sedan. Sammanlagt 161 tillsvidareanställda berörs och upp till 18 personer kan sägas upp. Svenska Yles direktör **Marit af Björkesten** säger att det är för tidigt att säga hur uppsägningarna kommer att påverka verksamheten.

”Bland annat vet vi inte hur många pensioneringar vi kan räkna in.”

Orsaken till förhandlingarna ligger enligt bolaget i den så kallade Satoen-arbetsgruppens rekommendationer om att Yle ska köpa in mer material utifrån. Höstens och vårens samarbetsförhandlingar ska frigöra pengar för inköp. Åtgärderna som gjorts hittills är ändå otillräckliga.

”Det kommer fler samarbetsförhandlingar inom Yle. Förutsättningar och kraven är samma inom hela Yle och alla måste lösa det här i tur och ordning”, säger af Björkesten.

Svenska Yles förtroendeman **Markus Ekholm** säger att många är oroliga.

”Vår målsättning är att så få som möjligt ska bli uppsagda. Vi är beredda att diskutera inbesparingar som hjälper oss att hålla arbetsplatserna – utan lönesänkningar.”

Lina Laurent

BONUS TILL PERSONALEN – ÄGARNÄR STÅR ÖVER

HSS Media – som nu letar efter en ny VD – rapporterar en vinst på 1,2 miljoner euro för 2016. En anmärkningsvärd prestation i dessa tider.

Men vad ska då ske med vinsten?

Kräver ägarna utdelning?

Nej, uppger HSS Medias styrelseordförande **Henry Backlund**. Personalen skall få en bonus: 200 euro per person.

HSS Media har i dagarna lanserat sajten foodly.fi och målsättningen är att nå även utanför Österbotten. Men utöver det ska man inte blanda sig i mediekampen i huvudstadsregionen:

”Vi har inga planer specifikt på södra Finland, men ambitionsnivån är att vara en ledande aktör inom media på svenska i Finland.”

Trots nedgången för papperstidningen är det fortfarande pappret som dominerar – var tionde betalande prenumerant är digital, skriver *Vasa-bladet*. Nedgången för papperstidningen tycks även ha bromsats upp rejält.

Magnus Londen

Loattu maine, yhden rivin oikaisu?

MARJA HONKONEN, TEKSTI • ANNA-KAISA JORMANAINEN, KUVITUS

Pikkuvirhe maalasi popparista rikoskumppanin. Miten väärä mielikuva pitäisi korjata?

Jatkossa lehti aikoo Hätisen mukaan suhtautua muista, myös luotettavana pidetyistä, medioista saatuihin tietoihin kriittisemmin.

Yksi seksivideo WhatsApp-ryhmässä vai lukuisia? Pieneltä tuntuva asiavirhe Axl Smithin salakatselukohun uutisoinnissa

oli niin suuri, että siihen oli kaatua muusikko Thomas Kirjosen eli Kasmirin ura poptähtenä.

Pieniltä voivat siksi tuntua myös yhden rivin oikaisu juttujen lopussa. Onko toimittajien tehtävä oikaista myös someraivon synnyttäneet väärät käsitykset?

MIELIKUVA PEHMOPOPPARISTA naisia saalistavan salakuvaajan rikoskumppanina syntyi, kun käräjäoikeus tuomitsi Smithin.

Tuomiosta ei käynyt suoraan ilmi, että todistajana ollut Kirjonen, Smithin ystävä, oli myös uhri. Toisin kuin ensiuutiset kertoivat, Smith jakoi "Haippirinkiin" vain yhden seksivideon – Kirjosesta ja toisesta asianosaisesta.

Tiedon julkaisi ensimmäisenä viihdesivusto Stara. Siihen mennessä Kasmir oli kuitenkin jo joutunut somemyllytykseen ja kolumnistien pihteihin.

Muut mediat, kuten Ilta-Sanomat, Ilta-lehti, Helsingin Sanomat ja Rumba, alkoivat oikoa juttujaan viiveellä. Rumban päätoimittaja Jukka Häti-

STARAN JUTUN jälkeen muun muassa Yle Uutiset ja Kuvon Sanomat julkaisivat kolumnit, joissa Kasmirin tilannetta pidettiin kohtuuttomana. Popparin maine alkoi elpyä, mutta tämä itse jatkoi vaitonaisella linjalla.

Sitten, reilu viikko Smithin tuomion julkaisun jälkeen HS julkaisi haastattelun, jossa tapauksesta puhui viimein Kasmir.

HS:n päätoimittaja Antero Mukka kertoo lehden tarttuneen aiheeseen puhtaasti journalistisista syistä: näkökulma oli uusi. Haastattelu ei ollut oikaisu, eikä sen lähtökohta ollut artistin maineen palauttaminen.

"Kasmirin puheenvuoro oli poikkeuksellisen avomielinen haastattelu näinkin paljon julkisuutta saaneesta asiasta, jonka aihepiiri on herkkä", Mukka sanoo.

Hän myöntää, että alkuperäisessä tiedonhankinnassa oltaisiin voitu olla aktiivisempia.

"Voi toki pohtia, olisiko pitänyt hoksata alunperinkin, ettei Kasmir liity asiaan vain Smithin kaverina."

Journalistin ohjeet velvoittavat silti suojaamaan arkaluontoisen rikoksen uhrin henkilöllisyyden, ellei sillä ole poikkeuksellista yhteiskunnallista merkitystä.

Periaate Hesarissa on, että väriä mielikuvia synnyttäneet virheet oikaistaan kyllä tarvittaessa uudella jutulla, Mukka kertoo.

Kehittyviä aiheita, jossa tiedot

elävät ja tarkentuvat, uutisoidaan harkiten.

"Sellaista peiliin katsomisen paikkaa meillä ei tässä ole."

JULKISEN SANAN neuvoston puheenjohtaja Elina Grundström pitää selvänä, että erittäin kielteistä julkisuutta väärin perustein aiheuttanut juttu pitäisi korjata isolla jutulla.

"Noloahan se on, jos tiedotusväline joutuu tällaista 'maineenpalautusjournalismia' julkaisemaan, mutta kyllä se on tiedotusvälineen velvollisuus", Grundström sanoo.

Grundström huomauttaa, ettei neuvosto ole "kielipoliisi". Yksittä-

sistä harhaanjohtavista sanoista ei rokoteta, jos jutusta kuitenkin saa oikean käsityksen asioista.

Hänen mukaansa on yleinen ongelma, että oikaistut ovat liian pieniä virheisiin nähden. Siksi JSN tarkensi oikaisuohjeita vuonna 2014 velvoittaen mediat tekemään isoja oikaisuvia juttuja.

"Tältä osin käytäntö on parantunut, vaikka se ei vielä ole täydellinen", Grundström sanoo. ●

● TÄLLÄ PALSTALLA JOURNALISTI KÄSITTELEE JOURNALISTIN OHJEITA, JOTKA OVAT AJANKOHTAISIA TAI MUUTEN KIINNOSTAVIA.

JOURNALISTIN OHJE 20

JO20: Olennainen asiavirhe on korjattava viipymättä ja niin, että se tavoittaa mahdollisimman kattavasti virheellistä tietoa saaneen yleisön. Korjaus on julkaistava sekä tiedotusvälineen toimituksellisilla verkkosivuilla että julkaisussa tai kanavassa, jossa virhe on alun perin ollut.

Korjauksen huomioarvo on suhteutettava virheen vakavuuteen. Jos jutussa on useita asiavirheitä tai jos virheestä voi aiheutua suurta vahinkoa, toimituksen tulee julkaista uusi juttu, jossa virheellinen tieto yksilöidään ja korjataan.

LUE JO 20 KOKONAISUUDESSAAN JA MUUT JOURNALISTIN OHJEET OSOITTEESSA: JSN.FI.

anna hyvän kiertää

Haastattelun paikka. Sonja Saarikoskea jännitti pyytää koreografi Sonya Lindforsia haastatteluun, koska heidän ajatuksensa riitelivät somessa. Kohtaaminen Kiasman ikkunapöydässä kuitenkin kannatti, sillä Saarikoski tuntee tavoittaneensa yhteisellä jutulla Lindforsin kanssa jotain enemmän kuin aiemmalla, rodullistamista käsitelleellä esseellään yksinään.

SONJA SAARIKOSKI, 28

● Toimittaja Suomen Kuvalehdessä. Työskennellyt myös Ylioppilaslehdessä ja Helsingin Sanomissa.

● Vuoden aikakauslehtitoimittaja 2014 Aikakausmedian Edit-kilpailussa. Long Playn Pieni journalistipalkinto -ehdokas 2016.

● Opiskellut viestintää Helsingin yliopiston valtiotieteellisessä tiedekunnassa ja kirjoittamista Kriittisessä korkeakoulussa.

● TÄLLÄ PALSTALLA JOURNALISTI PYYTÄÄ ILMIAANTAMAAN LOISTAVIA ALAN TUOTOKSIA. VIESTIÄ VIE SEURAAVAKSI ETEENPÄIN SE, JONKA TYÖ ESITELLÄÄN PALSTALLA.

JOHANNA VEHKOON VALINTA

Vapaa toimittaja **Johanna Vehkoo** valitsi **Sonja Saarikosken** jutun *Sonya & Sonja eli se pieni ero*:

”Edellisessä elämässäni olin kulttuuritoimittaja, joten suhtaudun juuri tähän journalismin alalajiin kaikkein kriittisimmin. Kulttuurijournalismi on tuntunut pitkään turhan kaavamaiselta. Siksi SKR:n kulttuurijournalismin mestarikurssilaisten julkaisu *Jotkut taas väittävät* ilahduttaa. Parasta siinä on Sonja Saarikosken juttu **Sonya Lindforsista**. Tai itse asiassa Lindfors on jutun toinen tekijä.

Saarikoski kielsi itseltään kysymysten esittämisen ja antoi Lindforsin kommentoida julkisesti artikkeleita. Jutussa toimittaja asettaa itsensä haavoittuvaiseen ja jopa potentiaalisesti noloon asemaan. Tällaista ei näe koskaan.”

Kontrolli toiselle

NINA ERHO, TEKSTI ● KAI WIDELL, KUVA

”Yleensä, kun haastattelen, minulla on teemoja, joista haluan kysyä ja käsitys jutun koosta ja tyylistä, joihin seulon materiaalia. Nyt niitä ei ollut, koska olin antanut koreografi **Sonya Lindforsille** luvan määritellä, mistä puhutaan ja kysellä minulta. Olisi voinut käydä niinkin, että hän olisi päättänyt olla vaan hiljaa”, sanoo *Sonya & Sonja* -jutun kirjoittanut **Sonja Saarikoski**.

”Jutun taustalla oli *Hesariin* kirjoittamani essee kulttuuriseen omimiseen ja rodullistamiseen liittyneestä keskustelusta. Kritisoin siinä Sonyan vastinetta *Hbl:n* kritiikkiin hänen tanssiteoksestaan, ja Sonya kommentoi esseeäni Facebookissa.

Jäin miettimään argumentointiani ja sitä, onko maailmankuvani niin rajoittunut, etten tavoita koko keskustelua. Kun se oli kulttuurijournalismin kurssilla mahdollista, halusin selvittää asiaa lisää.

Halusin myös avata juttuprosessin kiistoja, joista lukija ei yleensä tiedä. Tavallisesti jo jutujen muoto rajoittaa ristiriitojen käsittelyä, koska suljetussa tekstissä ei toimi, että kirjoit-

taja toistuvasti kiistää itseään.

Kun annoin haastattelutilanteen johtamisen toiselle, jouduin altavastaajaksi uudella tavalla. Toki haastattellessa on usein olo, etten tiedä aiheesta tarpeeksi, mutta nyt en voinut käsitellä sitä normaalissa toimittajan roolissa.

Haastattelun jälkeen tein normaaliakin juttutyötä: litteroin ja valitsin kohdat, joissa tuli mielestäni esiin uutta. Tähän juttuun oli kirjoitettava itsensä vahvasti mukaan, mille näen muutoin harvoin perusteita. Koska en kysellyt Sonyalta mitään, tekstiin jäi tavallista enemmän väärinkäsityksiä. Julki meni muokkaamaton versio, jonka ohessa hänen kommenttinsa näkyvät sellaisenaan.

Nauhaa kuunnellessani häpesin vääriä termijäni ja toimimattomia perustelujani, mutta keksimääni peliin kuului, etten voinut sensuroida niitä. Jälkeenpäin huomasin, ettei olisi tarvinnutkaan. Kukaan ei tullut ristiinnaulitsemaan eikä huutamaan. Ehkä hyvä toimittaja ei aina yritäkään olla kaikkien asioiden asiantuntija, vaan on välillä myös pieni, tietämätön ja aidosti kysyvä.”

Jotta ymmärtäisimme heitä

"Kuluneen talven ja Yhdysvaltain presidentinvaalien jälkeiset ajat ovat näyttäneet sen, että ollaan tosi samoissa tunnelmissa ja samanlaisessa mielialassa kuin oltiin 1920–1930-luvun Saksassa. Se on todella huolestuttavaa. Pitäisi tiedostaa, mihin sellainen voi johtaa, kun ei suostuta enää kuuntelemaan tosiasioita vaan lähdetään uskomusten ja valheiden pohjalta tekemään politiikkaa."

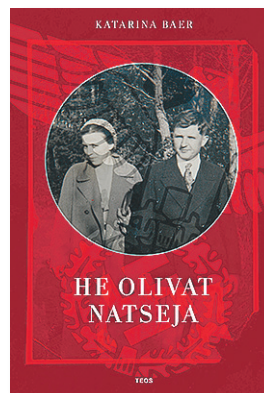
Toimittaja **Katarina Baerin** sanat Suuri Journalistipalkinto -gaalassa tiivistävät sen, miksi hänen kirjansa *He olivat natseja* kannattaa lukea. Baerin isän puolen isovanhemmis- taan kirjoittama kirja sai viime viikolla Bonnier-palkinnon vuoden 2016 kirjana.

Toki suurin osa journalisteista tietää sen, mitä Baer sanoo. Mutta siinä, mitä me voimme seurausten estämiseksi tehdä, riittää mietittävää.

Baerin kirja on paikoin kaunokirjallisen

tunnelmallinen, paikoin kuin opinnäytetyö. Kokonaisuus auttaa ymmärtämään, ettei tavallisten ihmisten radikalisoituminen ole napsahdus päässä. Se on pitkä tarina juurista, juurettomuudesta ja siitä, mihin kenenkin on kulloinkin on helpointa samastua.

Nina Erho

KATARINA BAER:
HE OLIVAT NATSEJA.
TEOS 2016.

Näyttöön perustuva lääketiede on vakiintunut hoitokäytäntö-
jemme perustaksi. Mitkä muut
käytännöt perustuvat näyt-
töön? Erityisen kiireellisesti tar-
vitsisimme näyttöön perustuvaa
journalismia.

Professori, HUS:n kipuklinikan ylilääkäri
Eija Kalso Lääkärilehden verkkosivuilla
6. maaliskuuta

Helsingin Sanomilla ei ole piilo-
agenda lääkärien ammattikun-
taa vastaan, ei ole mustamaa-
lauksen tai vahingoittamisen
tarkoitusta. Poliitikoillekin yri-
tämme sanoa, että kriittistä tar-
kastelua ei pidä ottaa henkilö-
kohtaisesti.

Helsingin Sanomien päätoimittaja
Antero Mukka Lääkärilehdessä
10. maaliskuuta

Me perussuomalaisissa tup-
paamme jakamaan toimitta-
jat tyhmiin ja mulkkuihin. Kum-

paan porukkaan sinä mielestäsi
kuulut?

Europarlamentaarikko Jussi Halla-aho (ps.)
toimittaja Tommi Niemiselle
Helsingin Sanomissa 12. maaliskuuta

Kyse on pidemmästä trendimuu-
toksesta, jossa sosiaalisessa
mediassa on muodostunut mie-
lipiteellistyvä yhteiskunta. Yhä
useammalle omat käsitykset fak-
toista ovat ainoita oikeita, mikä
purkautuu myös kritiikkinä tie-
dotusvälineitä kohtaan.

MTV3:n uutis- ja ajankohtaisohjelmien
vastaava päätoimittaja Merja Ylä-Anttila
Helsingin Sanomissa 15. maaliskuuta

Halla-ahon vastauksessa näkyy
politiikan ja toimittajan sanan-
vapauden ero. Toimittaja ei voi
edes kolumnitekstissä kutsua
ketään tyhmäksi saatikka
mulkuksi.

Toimittaja Pirkko Aalto
Satakunnan Kansassa 14. maaliskuuta

VESA HEIKKINEN vesa.pekka.heikkinen@luukku.com
KIRJOITTAJA ON SUOMEN KIELEN DOSENTTI JA TIETOKIRJAILIJA.

Ikonisia hahmoja

Kielikellon vuoden 1996 kolman-
nessa numerossa tuotiin esiin
huoli muotisanaksi pompahta-
neesta ikonista. Sen merkityksen
kerrottiin laajentuneen siinä
määrin, että televisiuutisissa
saatettiin puhua Joensuun skinheadeista, jotka
olivat nousseet "suomalaisen vierasmaalaisvi-
han ikoneiksi".

Aika kaukana oltiin jo merkityksestä, joka
Kielikelloon kirjoittaneen kielenhuoltaja **Taru
Kolehmainen** mukaan oli ikonille aiemmin
määritelty: pyhäinkuva. Kolehmainen arvioi,
että muotisanana ikonia käytetään "yhä kum-
mallisemmissa yhteyksissä".

Tätä nykyä ikonilla on sanakirjassakin sellai-
sia merkityksiä kuin tärkeä symboli ja ihailun
kohde, idoli. Tekstit vilisevät erilaisia *pop-* ja
tyyli-ikoneita. Harva on enää huolissaan siitä,
että ikonin perinteinen uskonnollinen merki-
tys jotenkin kärsii, kun sanaa käytetään maalli-
sissa yhteyksissä.

Mutta pitäisikö nyt olla huolissaan adjekti-
vistä *ikoninen*? Kielenhuoltaja ei parikymmentä
vuotta sitten kiinnittänyt siihen vielä mitään
huomiota.

1950-luvun alkupuoliskon kieltä kuvaava
Nykysuomen sanakirja ei edes tunne sanaa.
Moderni *Kielitoimiston sanakirja* kertoo sen tar-
koittavan kuvamaista, kuvasymbolin kaltaista;
idolina pidettävää.

Jos ikoni oli 1990-luvulla muotisana, samaa
voi sanoa *ikonisesta* nyt. Journalististen tekstien
perusteella ikoninen voi olla esimerkiksi muo-
tokuva, satukirja, Nokian 3310, äärioikeistolai-
nen hahmo, tunturimaisema, matkaenduro,
alligaattorin nahka, poronkärstys, afgaaninai-
nen ja urheiluseura. Mainitaanpa yhdessä uuti-
sessa "ikoninen toimittajakin"!

Näyttää vahvasti siltä, että *ikoninen* valtaa alaa
legendaarisen merkityskentästä. Joskus kumpi-
kaan ei yksin riitä, toimittaja tarvitsee molem-
mat: "Legendaarinen, ikoninen *Star Wars*-tähti
Carrie Fisher on kuollut 60-vuotiaana."

uusiin tehtäviin

KUKA?

Heli Keskinen, 36, on aloittanut *Valkeakosken Sanomien* toimituksen esimiehenä. Hän siirtyy tehtävään *Nokian Uutisista*. Aiemmin Keskinen on työskennellyt muun muassa freelancerina, *Aamulehdessä* ja *Yle Tampereella*. Hän on valmistunut filosofian maisteriksi Tampereen yliopistosta pääaineenaan Suomen kirjallisuus.

Verkko edellä Valkeakoskelle

Miksi halusit vaihtaa paikallislehdestä toiseen?

Minulla oli olo, että ammattitaidollani olisi käyttöä enemmän kuin pelkällä toimittajan panoksella. Nyt siirrytään voimakkaasti kohti digitaalisia panostuksia. Paikallislehdet ovat siinä kärkekistissä, ja minulla on siihen isompaankin kuvaan annettavaa.

Miten paikallislehdet ovat digitaalisuuden kärkekistissä?

Niiden toimittajat ovat monipuolisia. Meillä ei ole erillistä verkkotoimitusta tai videokuvaajia. Silti esimerkiksi *Alman* paikallislehdissä tuotetaan paljon videomateriaalia, jolla alkaa olla vahva katselijapohja. Myös analytiikkaa käytetään paljon. *Nokian Uutisissa* on jo käännetty fokus printistä verkon tekemiseen.

Kerrot, että Valkeakosken Sanomat jatkaa ihmisten olohuoneena. Mitä se tarkoittaa?

Olemme se paikka, johon lukija ottaa ensimmäisenä yhteyttä epäkohdista ja ilon aiheista omassa kunnassa. Olemme läsnä kaikissa tapahtumissa, joissa isompi maakuntalehti ei ehdi olla,

ihmisten keskellä, nykyisin reaaliaikaisesti verkossa.

Millainen on hyvä paikallislehden verkkojuttu?

Parhaimmillaan uutinen on tullut lukijakunnalta: analytiikan avulla huomataan, että joku aihe nousee keskusteluun. Juttu jatkaa keskustelua verkossa ja osallistaa lukijoita.

”Analytiikasta tulee johtotähteni.

Kannattaako paikallislehdessä kytätä lukijamääriä?

Luettavaksihan juttuja tehdään. Analytiikan kautta on esimerkiksi huomattu, että kyllä se kuntapolitiikka sitenkin kiinnostaa. Sen avulla pystyy pitämään sormet paikallisella sykkeellä.

Mikä paikallislehtityössä on rankinta?

Työn määrä. Juokset keikalle, kirjoitat muistiinpanot, otat kuvat lehteen, videota verkkoon ja kännykäkuvan somepäivitykseen. Sitten juokset toimitukseen, kirjoitat verkkojutun, edi-

toit videon, käsittelet kuvat ja vielä ehkä taitat jutun itse. Onhan siinä puuhaa.

Pitääkö paikallislehden toimittajan olla ”paikkakuntalainen”?

Siinä on hyvät ja huonot puolensa. Etäämmältä näkee erilaisin silmin. Ei ole tunnesidettä päätöksiin, asioihin ja ihmisiin, kun kuntapäätäjä ei asu naapurissa. Itse asun Kangasalla. *Valkeakosken Sanomissa* muilla toimittajilla on vahva paikallinen osaaminen.

Millainen aiot olla esimiehenä?

Haluan olla motivoiva esimies, joka löytää toimittajien vahvuudet ja sen, mikä heitä innostaa. Mukanani vien myös uudenlaista verkon tekemistä.

Miksi pieni toimitus tarvitsee kaksi pomoa, päätoimittajan ja toimituksen esimiehen?

Toimituksen esimies on päätoimittajan työpari. Roo-lini hakee paikkaansa, mutta päivittäinen suunnittelu tulee olemaan tehtäväni. Päätoimittaja tekee isot linjaukset. Analytiikasta tulee johtotähteni, sen kautta ponnistetaan koko lehden suunnittelu.

SATTUU TAPAHTUU

Rohkea teema Juhlaviikoilla

Olin parikymppinen kesätoimittaja *Helsingin Sanomien* kulttuuritoimituksessa, kun sain hoidettavakseni *Helsingin* juhlatapahtumien tiedotustilaisuuden. Se pidettiin Lasipalatsin yläkerän kokoustilassa.

Saavuini paikalle ja esittäydin ovella seisovalle naiselle. ”Voi kun kiva, että *Helsingin Sanomiakin* kiinnostaa”, hän sanoi ilahtuneena. Ohimenevän hetken pidin kommenttia vähän omituisena, olihan *Hesari* Juhlaviikojen pääyhteistyökumppani ja kirjoittaisi festivaalista lähes joka päivä.

Mutta olipa hyvät tarjoilut. Croissantoja, brijuustoa, parmankinkkua, rypäleitä, kuumaa kuohkeaa maitoa kahvin kanssa. Keräsin täyden tarjottimen ja menin pöydän ääreen toisten joukkoon.

Valkokankaalle ilmestyi miehen sukuelin. No nyt on rohkea teema Juhlaviikoilla, ajattelin ja pakkasin brijuustoa croissantin väliin.

Nainen aloitti johdannon miehen eturauhasen terveydestä. Meni viisi minuuttia. Pikkuhiljaa minulle alkoi valjeta, että eturauhasen oli esillä huomattavan paljon. Selvästi enemmän kuin kulttuuri. Tuli tilastoja, tuli lähikuvia. Ei sanaakaan Huvila-teltasta.

Valitsin tyylikkään vaihtoehdon. Jätin överin brunssilautaseni siihen ja työnsin tuolini taaksepäin. Tuolinjalat kirskahtivat lattiaa vasten, päät kääntyivät, mutta pidin katseeni alhaalla. Nousin ja kävelin ulos huoneesta sanomatta kenellekään mitään.

Viereisessä kokoushuoneessa minua jo odoteltiin. Sain kangaskassin, lisää rypäleitä. **Pekka Kuusisto** soitti viulua. En koskaan kertonut tapauksesta esimiehelle.

Noora Mattila

KIRJOITTAJA ON VAPAA TOIMITTAJA JA NUOREN VOIMAN PÄÄTOIMITTAJA.

KERRO MITÄ SINULLE ON SATTUNUT TYÖTÄ TEHDESSÄ. OTA YHTEYTTÄ TOIMITUKSEEN.

Toiveikas ilmapiiri. Annakaisa Suni huomasi heti palattuaan, että Ruotsissa luotetaan Suomea jämäkämmin tulevaisuuteen. "Suomessa vallitseva keskustelu on ollut pitkään se, mistä leikataan. Täällä sitä keskustelua ei ole."

Nyt kävi näin

MARJA HONKONEN, TEKSTI • JOHANNA HANNO, KUVA

Annakaisa Suni lähti Ruotsiin työvaihtoon Dagens industri-lehteen ja jäi sille tielleen.

Sen piti olla kolmen kuukauden keikka, mutta kaipuu Ruotsiin vei voiton.

Vihreän Langan politiikan toimittajana työskennellyt **Anna-kaisa Suni**, 30, lähti viime syksynä työvaihtoon Tukholmaan Dagens industri-lehteen. Tarkoitus oli saada vaihtelua ja tuoda kotitoimitukseen oppeja Pohjoismaiden suurimmasta talouslehdessä. Harjoittelijanpalkkaa kompensoi Svenska Kulturfondenin stipendi.

Joulukuussa Suni kuitenkin irtisanoutui vakityöstään ja jätti omistusasunnon ja jo hyvin paketissa olleen "aikuisen elämän" Helsingissä.

"Ainostaan Vihreän Langan suhteen minulla oli huono omatunto. Onneksi pomoni **Riikka Suominen** suhtautui asiaan superhyvin", Suni sanoo.

Nyt hänellä on Dagens industrissa ja Expressenissä työsopimus puoleksi vuodeksi, vuokrahuone puutalossa Södermalmilla ja haave jatkaa toimittajan töitä jalka vähän molemmissa maissa.

"Olen tosi tyytyväinen siihen, että uskalsin tehdä tämän."

TYÖ SUURESSA talouslehdessä eroaa pienen vihreän aikakauslehden toimituksesta melkoisesti. Vastoin ennakkoluuloja palaverissa ei diskuteerata junnaavasti.

Työtahti on tiukka, pomojen johtamistyyli napakka ja ison avokonttorin tunnelma keskittyneen hiljainen.

Sunille se on sopinut. Hän on saanut tehdä juttuja itselleen tärkeistä aiheista, usein näkökulmista, jotka ovat erilaiset kuin ruotsalaisilla kollegoilla. Suomeen liittyen Suni on kirjoittanut juttuja muun muassa hallituksen Liikennekaari-hankkeesta.

"Ruotsalaisia ei kiinnosta Suomi

sinänsä, mutta monet Suomessa tapahtuvat asiat kyllä, kun ne osaa poimia."

Olo toimituksessa ei ole ollut ulkopuolinen, vaikka Sunin puheesta kuulee, ettei hän ole syntynyt Ruotsissa. Hänen äidinkielensä on suomi, mutta *Nya Ålandissa* ja *Hufvudstadsbladetissa* työskennellyt Suni on käytännössä kaksikielinen.

Yliopisto-opintonsakin Suni suoritti Ruotsissa. Siinä mielessä "läh-tö" on ennemminkin "paluu".

"Haluan tehdä töitä Suomessa ja Ruotsissa, suomeksi ja ruotsiksi. Tuntuu, ettei tarvitse valita yhtä maata." •

Yt-konkari. Uutistoimittaja Matti Nikkilä on ollut Pohjolan Sanomien vara- tai pääluottamusmies vuodesta 2012. Hän on joutunut edustamaan toimitustaan jo viisissä yt-neuvotteluissa.

101-vuotiaan kuolema

JANNE SALOMAA, TEKSTI • VILLE MÄNNIKKÖ, KUVA

Edes päätös Pohjolan Sanomien lopettamisesta ei ole tappanut huumoria sen toimituksesta. "Ainakin Kemin taksista löytyy töitä", toteaa luottamusmies Matti Nikkilä.

”Koska tulee ytteet?” Tähän kysymykseen *Pohjolan Sanomien* luottamusmies **Matti Nikkilä** on saanut vastata toimituksessaan parin viikon välein.

Viimeksi Nikkilä kuuli kysymyksen juuri ennen hiihtolomaansa. Luottamusmiehen vastaus oli: "Ei mitään tietoa, mutta ei tässä juhli-maan päästä."

Lomaviikolla maaliskuun alussa Nikkilän puhelin alkoi päristä. Alma Media oli päättänyt sulauttaa *Pohjolan Sanomat Lapin Kansaan*, käytännössä siis lopettaa 101-vuotiaan lehden.

Samalla yhtiö käynnisti Lapin lehtiensä lähes koko henkilöstöä koskevat yt-neuvottelut. Uhattuina on 17 työpaikkaa.

"Yt-neuvottelut eivät tulleet yllä-tyksenä, mutta niiden ilmoitta-

minen keskellä yleistä hiihtolomaviikkoa hämmästytti. Varmaan puolet toimituksesta oli rinteessä, kun kuuli uutisen."

Nikkilä itse oli matkalla Saksassa ja menossa lastensa kanssa eläin-tarhaan. Hän palasi töihin päivän etuajassa valmistautuakseen las-kujensa mukaan jo kuudensiin yt-neuvotteluihinsa tällä vuosikymmenellä.

SYNKÄN YT-HISTORIAN taustalla on se, että Kemi-Tornio-alueella ilmestynyt *Pohjolan Sanomat* on tehnyt tappiota lähes kymmenen vuotta. Vuonna 2015 Alma Media muutti *Pohjolan Sanomat Lapin Kansan* alue-painokseksi. Tuolloin *Pohjolan Sanomista* irtisanottiin kahdeksan journalistia. Nyt heitä on jäljellä 12.

Omistajan tavoitteena on vahvis-taa *Lapin Kansan* asemaa koko maa-kunnan lehtenä. Nikkilän mielestä se ei tule olemaan helppoa.

"*Pohjolan Sanomat* on Meri-Lapissa ja Tornionjokivarressa hyvin pidetty lehti, ja *Lapin Kansaa* pidetään Rovaniemen ja muun

Lapin edustajana."

Kemistä kotoisin oleva Nikkilä on työskennellyt *Pohjolan Sanomissa* koko journalistiuransa, vuodesta 2008 lähtien.

"Lehden työyhteisö on ollut niin mahtava, että se sai minut palaa-maan Oulusta Kemiin, vaikka olin suunnitellut toisin. *Pohjolan Sanomissa* on aina kannustettu ja arvostettu muita ja heitetty paljon hyvänthahtoista huumoria."

Toistuvat yt-neuvottelutkaan eivät ole tappaneet huumoria.

"Ollaan vitsailtu, että ainakin Kemin taksista löytyy töitä, jos ei muualta."

Se ei tosin ole pelkkä vitsi: ainakin kaksi entistä *Pohjolan Sanomien* toimittajaa on päätenyt taksin rattiin.

"Eivät journalistien mahdolli-suudet työllistyä Pohjois-Suomessa ole kovin kaksiset."

Nikkilä ei halua ennustaa, kokeeko joku muu maakuntalehti lähivuosina *Pohjolan Sanomien* kohtalon.

"Toivottavasti ei. Alueellisen ja

17 TYÖPAIKKAA UHATTUNA

Alma Media aloitti maaliskuun puolessa välissä Lapin lehtiensä lähes koko henkilöstöä koskevat yt-neuvottelut. Neuvotteluiden piirissä on 91 työntekijää, joista journalisteja on 47. Yhtiö on ilmoittanut vähennystarpeeksi enimmillään 17 henkilötyövuotta.

Alma kustantaa Lapissa Lapin Kansaa, Pohjolan Sanomia sekä kaupunkilehtiä Uutta Rovaniemeä ja Lounais-Lappia. Yt-neuvottelujen yhteydessä se lopettaa Kemin-Tornion-alueella ilmestyvän Pohjolan Sanomat.

Lapin Kansan ja Pohjolan Sanomien kuusipäiväisen painetun lehden yhteenlaskettu levikki vuonna 2016 oli 36 685 kappaletta ja lukijamäärä 93 000.

paikallisen journalismin turvaaminen on media-alan ehkä tärkein kysymys. Ihmisten arkeen vaikuttavista päätöksistä suurin osa tehdään paikallistasolla." •

Koko kansan Titu

Sarjakuvataiteilija **Jorma "Titu" Tiittanen** kuoli 5. helmikuuta Espoossa. Hän oli syntynyt 29. lokakuuta 1929 Raudussa, Karjalassa.

Jorma Tiittanen teki Tituna eräänlaista lehdistöhistoriaa. Hänen piirrossarjansa *Titulointia* ilmestyi *Seurassa* yhtäjaksoisesti yli 44 vuotta (1965–2009). *Seura* julkaisi kaikkiaan yli 2200 Titun piirrosta

Titun piirros jäi vain kerran julkaisematta: maaliskuussa 1986 pääministeri **Olof Palmén** murhan jälkipunnissa. Hänen aikanaan *Seurassa* ehti työskennellä kymmenen eri päätoimittajaa.

Titun suosion perustana oli kansan läheisyys. Hän oli tavalisen kansalaisen puolella.

Ahneet pomot, jäykät byrokraatit, omahyväiset poliitikot ja itsekkäät autoilijat saivat tuomion, mutta kritiikkikin oli Titun käsittelyssä tyylikästä ja huumorilla höystettyä.

Titu kuvasi elämänmenon koko kirjoa. Hän oli tarkka havainnoitsija, jonka piirrosten sanoma on hämmästyttävän ajankohtaista edelleen.

Pohjatöitä Titu teki koko ajan. Hän luki paljon, imi aiheita televisiosta ja katuviolinästä. Päätoimisesti hän työskenteli mainos- ja markkinointitehtävissä.

Titun elämän ohjenuora oli kokemuksen kautta saatu oppi: kovaa työntekoa seuraa yleensä myös parempi onni.

Hannu Teider

KIRJOITTAJA ON
TITUN YSTÄVÄ JA KOLLEGA.

MTV:n pitkäaikaisin työntekijä

MTV:n kulttuuritoimituksen esimies, toimittaja, tv-ohjaaja **Eija Bastman-Parkkinen** kuoli syöpään 6. maaliskuuta Helsingissä, missä hän oli syntynyt 16. toukokuuta 1945.

Eija Bastman tuli MTV:hen parikymppisenä ja lähti eläkkeelle 45 vuotta myöhemmin talon pitkäaikaisimpana työntekijänä syksyllä 2010.

Kuvaussihteerinä ja ohjaajana Eija teki niin dokumentteja, teatteria kuin viihdettäkin. Kun MTV:n fiktion tekijät siirrettiin 1980-luvulla uutis- ja ajankohtaistoimituksen puolelle, Eija lähti uteliaana kohti uutta. Hän työskenteli muun muassa kotimaan toimituksen päällikkönä ja uutispäällikkönä ennen pestiään kulttuuritoimituksen esimiehenä.

Kulttuuritoimitus oli mieluisa paikka humaanille ja avarakatseiselle taiteen ymmärtäjälle. Eija oli räväkkä

puujalkavitsien kuningatar, jolle oli samantekevää, oliko vastapuolella akateemikko vai duunari.

Avioliitto runoilija **Pekka Parkkisen** kanssa toi Eijalle hänen elämänsä tärkeimmän asian, **Joona**-tyttären, jonka kahden pojan matkaa hän olisi vielä halunnut seurata.

"Lähden etujoukoissa tsekkaamaan mestoja", Eija sanoi, kun kuolema oli enää muutama vuorokauden päässä. Tyyppillistä Eijaa.

Terhi Hyvärinen, Minna Karila ja Pekka Niemiahio

KIRJOITTAJAT OVAT EIJAN BASTMAN-PARKKISEN YSTÄVIÄ JA TYÖTOVEREITA.

Mediakunta Turussa

Info Mediakunnan palveluista ja osuuskunnan toimintaperiaatteista

keskiviikkona 5. huhtikuuta

kello 18–20 Turussa

Ravintola Old Bankissa, Aurakatu 3.

Mukana toiminnanjohtaja Maiju Mitrunen.

Ostajan näkökulman tilaisuuteen tuo

Maria Vesterinen Turun Sanomista.

Lisätietoja:

www.turunjournalistit.fi ja mediakunta.fi **MEDIAKUNTA**

Etsi Xpertti

**ETSII TUTKIJAN JUTTUUSI
ILMAN HAKUSANOJA,
AVOIN KYSYMYS RIITTÄÄ.**

www.etsixpertti.fi

Palveluksessasi yliopistot,
tutkimuslaitokset ja

KUVA: VIERUMÄKI

Vierumäen lomaviikot haettavana

Journalistiliiton Vierumäen lomahuoneistojen kesän ja syksyn viikot (26.5. – 15.12.2017) ovat nyt haettavana. Vaihtopäivä on perjantai. Hakea voi vain kokonaisia viikkoja. Hakuaika päättyy keskiviikkona 5.4.2017 klo 16. Haku tapahtuu lomakkeella osoitteessa:

journalistiliitto.fi/jasenyyss/lomakkeet

Hinnat:

580 €/vko ajalla 26.5. – 22.9.2017

450 €/vko ajalla 22.9. – 15.12.2017

Varauskmaksu on 150 euroa.

Lisätietoa Vierumäen lomatalosta:

journalistiliitto.fi/jasenpalvelut/liiton-lomapaikat

Suomen Journalistiliitto
Finlands Journalistförbund

Luottamusmiehenä syystä. Verna Julkunen haluaa, että asiat hoidetaan työpaikalla fiksusti. Journalistiliiton luottamusmiehille tehdystä kyselyssä 73 prosenttia vastaajista kokee saavansa tehtävässään jotain merkittävää aikaan.

Ay-hommia yöunien hinnalla

MARJA HONKONEN, TEKSTI • KATJA TÄHJÄ, KUVA

Useimmin luottamusmiehen tehtävässä stressaavat lyhyen aikaa toimineet. Verna Julkunen raskainta yt-prosessissa oli pohtia, mitä muille voi kertoa.

Kun Otavamedia OMAN osastonluottamusmies **Verna Julkunen** tammi-helmikuussa osallistui yt-neuvotteluihin, hänestä kuormittavinta oli pohtia, mitä niistä saattoi kertoa muille. Hoitamatta jääneet ”työtyöt” ja kotityöt stressasivat. Yöunet kärsivät.

Neuvotteluissa Julkunen oli parinaan kokenut pääluottamusmies **Tuomo Lappalainen**. Neuvotteluyhteys työnantajaan toimi ja lopputuloskin oli hyvä: ketään ei irtisanottu. Silti Julkunen on miettinyt, olisiko hän voinut toimia paremmin.

”En tiedä, onko se joku kiltin tytön syndrooma, kun aina ruoskii itseään”, luottamustehtävässä viime vuoden alusta toiminut Julkunen sanoo.

Sisältömuotoilijana työskentelevä Julkunen koki olevansa henkisesti työkavereistaan vähän erillään ja yksin.

”Enää en tunne oloani erilliseksi. Pystyin ajattelemaan, että yt-tilanne on niin erityinen”, hän sanoo.

UUPUMUS, UNIVAIKEUDET ja riittämättömyyden tunne tulivat ilmi myös Journalistiliiton luottamusmiehille tehdystä kyselyssä. Siihen vastanneista puolet oli kokenut vähintään ajoittaista uupumista ”luoton” tehtävien ja oman työn yhdistämisessä. 76 prosenttia kertoi tehtävän muuttuneen raskaammaksi.

Vuoden 2015 aikana tehtyyn kyselyyn vastasi 68 liiton jäsentä, jotka toimivat luottamusmiehenä kaudella 2014–2015. Kyselyn toteutti graduun varten psykologi **Anna-Kaisa Pitkänen**.

Useimmin tehtävässään stressasivat alle kaksi vuotta luottona toimineet ja ne, joilla olivat juuri takanaan yt-neuvottelut.

Puolet vastaajista koki oman jatkonsa alalla epävarmaksi.

SJL:n työehtoasiamies **Terhi Tarvainen** toivoo työnantajien antavan luotoille aikaa, tietoa ja tukea, kuten työhohjausta.

Tarvaisen mukaan luotot puhuvat kuormittumisesta harvoin, vaikka huolet seuraavat helposti kotiin ja uniin.

Liitto tarjoaa työhohjausta koulutusten yhteydessä. Tarvaisen suosittelee kursseja jo vertaistuen takia. Nopein apu on laki- ja työehtopäivystykseen soittaminen.

”Aina ei tarvitse olla kysymystä. Meille voi myös tuuletella ajatuksiaan.”

YT-NEUVOTTELUJEN jälkeen Verna Julkunen päällimmäinen tunne oli väsymys. Sama päti työkavereihin. Toipuminen vie aikaa, vaikka tulos ei ollut huono.

Työkavereilta Julkunen on saanut kiitosta.

”Se tuntuu tosi hyvälle ja tärkeälle.” ●

YLEISRADION YT-NEUVOTTELUT JATKUVAT

Yleisradion ruotsinkielisessä sisältyöyksikössä Svenska Ylessä alkoivat 15. maaliskuuta yt-neuvottelut, jotka koskevat 161 työntekijää. Neuvottelujen piirissä olevat tehtävät ovat pääosin uutisten ja fakta och fiktionin toimituksissa sekä julkaisemisesta ja kehittämisestä vastaavilla osastoilla. Irtisanomisuhka on enimmillään 18. Neuvottelut kestävät vähintään kuusi viikkoa.

Tämän lehden painoon mennessä kesken olivat myös Yle Julkaisujen yt-neuvottelut, jotka koskevat 101 työntekijää. Irtisanomisuhka on enimmillään 25. Ylen alueiden teknistä työtä koskevissa yt-neuvotteluissa irtisanomisilta välttyään. FilmidiGIToinnin yt-neuvotteluissa irtisanominen uhkaa kolmea.

Ylen pääluottamusmies **Jyrki Saarikoski** sanoo, että jokainen yt-prosessi tuo suurta epävarmuutta kyseiselle alueelle ja lamauttaa muidenkin toimintoja.

”Yritämme kuitenkin joka kerta löytää keinot, jolla irtisanomiset saadaan painettua minimiin tai parhaassa tapauksessa vältettyä kokonaan”, Saarikoski sanoo.

Nina Erho

FINKAN TALOUSKUPRUSTA RIKOSILMOITUS

Työttömyyskassa Finka on selvitetty entisen kassanjohtajansa omavaltaita tilinkäyttöä 15. maaliskuuta pidetyssä hallituksen kokouksessa. Kassa purki johtajan työehtosopimuksen 9. maaliskuuta talousepäselvyyksien vuoksi.

Finkan hallituksen jäsen **Marko Laitala** kertoo kassanjohtajan omavaltaisesti ”lainanneen” vuosina 2015–2017 kassan rahoja omaan käyttöön, ajatuksenaan maksaa ne takaisin. Yhteensä kyse on noin 120 000 euron summasta, josta osa on jo palautettu. Tällä tietoa palauttamatta on jäänyt noin 38 000 euroa.

Finka on tehnyt rikosilmoituksen asiasta, ja se on poliisin tutkittavana.

Suurin osa Journalistiliiton työsuhteisista jäsenistä kuuluu Finkaan. Tapahtumilla ei ole vaikutusta työttömyysturvaan. Kassan toiminta jatkuu normaalisti.

Marja Honkonen

OIKAISU

Journalistin 3/2017 jutusta Uupumat-
tomat voi saada sen kuvan että,
Suomen Kuvalehden **Pekka Anttila**
lähetti **Jari Aarniolle** "Taistele!"-
viestin. Viestin lähetti toinen toi-
mittaja.

Journalistin toimitus

Yhdistykset

MOT ry:n kevätkokous on 30. maa-
liskuuta kello 12 Helsingissä, MTV
Uutisten B-talon Nuotio-neuvotte-
luhuoneessa, Kuuluttajankatu 8 B.

Tiedota tapahtumista

Lähetä julkaistavaksi
tarkoitettua Journalistiliiton
jäsenyhdistysten kokous-
ja tapahtumatiedot
osoitteeseen

journalisti@journalistiliitto.fi

JOURNALISTI

Hämeen Sanomat -konserni on vakavarainen 138-vuotias hämeenlin-
nalainen mediatulo. Julkaisemme Hämeen Sanomat ja Forssan Lehti
-nimisiä 7-päiväisiä sanomalehtiä ja Hämeenlinnan Kaupunkiuutiset
ja Seutu-Sanomakäupunkilehtiä. Konserniimme kuuluvat myös
varhaisjakeluyhtiö Ilves Jakelu Oy sekä ilmaisjakeluyhtiöt Hämeenlin-
nan Jakelupalvelu Oy ja Jakelukulma Oy Forssassa. Lisäksi toimimme
verkkokauppa- ja messuliiketoiminnassa. Konserniimme liikevaihto oli
2015 21,8 miljoonaa euroa.

Haemme Hämeen Sanomiin

URHEILUTOIMITUKSEN ESIMIESTÄ

Näet tulosten taakse, etsit ihmisen urheilu-uutisen takaa, ideoit raik-
kaasti ja kirjoitat juttuja sujuvasti myös itse. Omaat yleissivistyksen, olet
rohkea uudistusten edessä ja intohimoinen työntekijä. Ymmärrät myös
syvällisesti verkon ja printin vaatimukset sekä olet lukijan asialla.

Aiempi esimieskokemus luetaan hakijan eduksi.

Lähetä hakemuksesi ansioluetteloon ja juttunäytteineen 6.4.2017
mennessä päätoimittajalle osoitteeseen
pauli.uusi-kilponen@hameensanomat.fi

Lisätiedot: toimituspäällikkö Mikko Soini, 044 9717383
tai mikko.soini@hameensanomat.fi

HÄMEEN SANOMAT

www.hameensanomat.fi

TALOUSTOIMITTAJAIN SÄÄTIÖN STIPENDIT TALOUSJOURNALISTIEKSI HAETTAVANA

Taloustoimittajain säätiö sr
tukee ja edistää talousjour-
nalistien opintoja, tutkimusta,
itsensä kehittämistä ja työssä
jaksamista.

Säätiön suurten stipendien ja
työssäjaksamisstipendien haku-
aika keväällä 2017 päättyy
31.3. Näiden stipendien seu-
raava haku on syksyllä 2017.

Sivutoimintaan opiskeluun sekä
mm. ammattilehtien ja -kirjalli-
suuden hankintaan tarkoitettu-
jen pienten stipendien hakuai-
ka päättyy 31.11.

Sähköiset hakulomakkeet ja
apurahaohjeet ovat säätiön
verkkosivustolla [taloustoimittajain-
saaatio.fi](http://taloustoimittajain-
saaatio.fi).

TALOUSTOIMITTAJAIN SÄÄTIÖ
STIFTELSEN FÖR EKONOMIJOURNALISTERNA

Suomen Journalistiliitto

PUHELINVAIHE / TELEFONVÄXEL
(09) 6122 330

KÄYNTIOSOITE / BESÖKADRESS
Säästöpankinranta 2, 7.krs.
00530 Helsinki
Sparbankskajen 2, 7. vån.
00530 Helsingfors

POSTIOSOITE / POSTADRESS
Siltasaarekatu 16, 00530 Helsinki
Broholmmsgatan 16, 00530 Helsingfors
PL 252, 00531 Helsinki /
Box 252, 00531 Helsingfors

SÄHKÖPOSTIT / E-POST
info@journalistiliitto.fi
jasenasiat@journalistiliitto.fi
(jäsenasiat/medlemsärenden)
etunimi.sukunimi@journalistiliitto.fi
förnamn.efternamn@journalistiliitto.fi

VERKKOSIVUT / WEBBSIDOR
www.journalistiliitto.fi
www.journalistforbundet.fi

FINKA / A-KASSA
www.finka.fi
(09) 8689 400

Suomen Journalistiliitto on
ammattijärjestö, jonka tehtävä on
valvoa journalistien ja journalismin
etuja. Jäsenkuntamme koostuu viestintä-
alan ammattilaisista, kuten toimittajista,
kuvaajista, graafikoista, kääntäjistä ja
kustannustoimittajista.

Suomen Journalistiliitto
Finlands Journalistförbund

JOURNALISTI

Suomen Journalistiliiton
ammattilehti
93. vuosikerta

SEURAAVAN LEHDEN
ILMESTYMISAIKATAULU
5/2017 aineisto 4.4
ilmestyy 13.4

ILMOITUSMYNTI:
ilmoitukset.journalisti@journalistiliitto.fi, 044 755 5002

Aineisto-ohjeet, väriprofiilin
ja hinnat löydät osoitteesta
www.journalisti.fi > ilmoittajille

**VARAA ILMOITUSTILASI
AJOISSA.
ILMOITUKSET
3,00 €/PMM**

Yhteinen palo radalle

Toimittaja Anu Kylvén ei tiennyt olevansa kilpailuhenkinen ennen kuin alkoi harrastaa agilityä. Radalla Ella-koira korjaa ohjaajansa virheet.

MARJA HONKONEN, TEKSTI • ELIAS LAHTINEN, KUVA

Ella-koira tärisee malttamattomana, kun se odottaa merkkiä pin-kaista vauhtiin. Kun lupa tulee, kolmatta metriä korkea A-este on hetkessä kivuttu.

"Jee, super! Hyvä Ella!" kannustaa koiran rinnalla juokseva **Anu Kylvén**.

Tällä esteellä tuli viime kisoissa moka: Ella loikkasi liian ylhäältä kohti seuraavaa estettä. Se jäi "koirakon" toiselta osapuolelta, Kylvéniltä, huomaamatta.

Ja parempi niin, hän tuumaa. Virheen takia oma into saattaa lopahtaa kesken suorituksen. Koira ei virheistä masennu, ellei omistaja tee asiasta numeroa.

"Ella saa aina kehut, meni miten tahansa", Kylvén vakuuttaa.

KYLVÉN JA ELLA ovat treenanneet agilityä vuodesta 2010. Alkeiskurssilla Kylvén huomasi koiransa nauttivan lajista – ja olevan siinä todella hyvä.

Omistajan kilpailuvietti heräsi, hänen omaksikin yllätyksekseen.

"Lajiin tuli into, kun huomasin, että voimme menestyä", Kylvén sanoo.

Nyt he kisaavat keskikokoisten koirien sarjan korkeimmassa luokassa eli "kolmosissa". Piirimestaruuskisoista Kylvén on saanut henkilökohtaisen kullan ja hopean. Joukkuekisassa tuli toissakesänä SM-kultaa.

Kisaamisen ohella Kylvén nauttii agilityssä siitä, kun koiran kanssa löytää yhteisen flow-tilan, "oman kuplan".

Ella-koiraa motivoivat herkut: naudanmaha, broilerin sydämet ja leipäjuusto. Joskus sitä on kova työ maanitella lopettamaan treenit.

AGILITYHARRASTUS ON tuonut vapaana toimittajana työskentelevälle Kylvénille myös töitä. Hän tekee yhdessä graafikko **Kaisa Eskolan** kanssa *Putkeen!*-lehteä Agilityliitolle. Lisäksi Kylvén tekee aika ajoin koiraurheilusta juttuja muihinkin lehtiin.

”Ella saa aina kehut, meni miten tahansa.

Aina koiraurheilua ei tosin mielletä *urheiluksi*. Eräs lehti esimerkiksi kieltäytyi ostamasta juttua agilityn SM-kisoista, mutta julkaisi myöhemmin jutun "höpsöttelystä temppuradalla".

Sellaiseen puhetapaan koiraurheilijat suhtautuivat, no, vähän huonosti.

"Vaikka hauskaa tämän pitää olla", Kylvén sanoo.

Harrastajille oli reilu vuosi sitten iso juttu, että agilitystä tuli virallinen urheilulaji. Valmennuksen tukena käytetään koirafysioterapeutteja, huipputasolla esimerkiksi myös ohjaajien mentaalivalmentajia.

TREENIN JÄLKEEN Ella-koira saa päälleen lämpimän merinovillaloimen. Ohjaaja tarvitsee suihkun: agilityssä tulee hiki.

Suora rata voi olla ohjaajalle mutkikasta haastavampi.

"Siinä saa tehdä töitä, että pysyy koiran perässä", Kylvén sanoo.

Nykyisin tosin jos hän mokaa, Ella korjaa virheet.

"Jos olen myöhässä, Ella hoitaa homman", Kylvén sanoo. ●

VAPAAALLA

ANU KYLVÉN

● 40-vuotias vapaa toimittaja.

● Työskentelee muun muassa Otavamedialle ja Marttaliitolle. Erikoistunut terveys- ja hyvinvointiaiheisiin.

● Työskennellyt myös Eevassa, Turun Sanomissa, Ylöjärven Uutisissa ja Koillis-Häme-lehdessä.

● Valmistunut maisteriksi Tampereen yliopistosta pääaineenaan aluetiede.

● Harrastaa myös laulua. Kuuluu Laitoslaulariin, jotka esiintyvät muun muassa muistisairaille.

◀ **Kisakaverit.** Anu Kylén ja kooikerhondje-rotuinen Ella-koira treenaavat Tampereen seudun koirakerhon omalla agilityhallilla.

Parhaat asiantuntijat käyttöön!

Lahden MM-hiihdot toivat ex-hiihtäjät **Jari "Rehellinen Lapin mies" Isometsän** ja **Virpi Sarasvuon o.s. Kuitunen** kisalähetysten asiantuntijakommentaattoreiksi.

Valinnat olivat vähän yllättäviä, sillä molemmat ovat vuoden 2001 MM-kisoissa dopingista kärähtäneitä hiihtäjiä. Isometsä jopa valehteli päin suomalaisten naamaa suorassa televisiolähetyksessä.

Mutta ei se mitään. Ihmiselle pitää antaa uusi mahdollisuus, ja keskusteluohjelmat tarvitsevat asiantuntijansa.

Samalla logiikalla voisi valita muidenkin kuin urheilulähetysten asiantuntijoita. Tässä muutama vinkki vapaasti käytettäväksi: **Arto Merisalo** (vaalirahoitus), **Kauko Juhan-talo** (korruptio), **Kari** ja **Jussi Uoti** (mediatalous), **Jari Aarnio** (oma talous), **Jussi Halla-aho** (islam) ja **Ilkka Kanerva** (parisuhteet).

Manu Marttinen

Eetterin täydeltä kiinnostavaa sisältöä

Takavuosina radio-ohjelmien tekemiseen irvailtiin tarvittavan vain iltapäivälehtiä ja levyjä, joita soittaa lehtien (ääneen)lukemisen väliin.

Metodi lienee edelleen käytössä, mutta paperilehden on korvannut läppäri, josta voi lukea päivän uutisia ja puheenaiheita.

Suomalaista kaihoiskelmää soittava hyvän-tuulinen radiokanava Järviradio on tehnyt metodista omankuuloisensa version.

Kanavan tavaramerkkinä on kertoa seikkaperäisesti siitä, kenen nimipäiviä tänään, eilen, huomenna, tällä viikolla ja vähän ensi viikollakin vietetään.

Juontajan apuna eivät tosin ole iltapäivälehdet, vaan *Wikipedia*, josta juontaja luettelee nimiin liittyviä taustatietoja kuin merisäätä konsanaan.

Ihan tuoreilla ajankohtaisaiheilla Järviradio ei kuulijoitaan muutenkaan piinaa, ainakaan heti aamusta. Arkiaamuisin kello 6.30 vuorossa on nimittäin *Raamattu* kannesta kanteen-ohjelma.

Manu Marttinen

Missä Jeesus nukkuisi?

Toisinaan Vapahtajamme kasvot ilmestyvät ihmeenä milloin minnekin: ultraäänikuvaan, maanvyörymään tai tacoon. Uutisena se on jo vähän kulunut vitsi.

Torstaina 16. maaliskuuta aiheesta saatiin uudempi variaatio, kun Finlayson tiedotti 50 vuoden takuun saavista Jesus-pussilakanoinaan. Uutisen niistä julkaisivat muun muassa *Talouselämä*, *Iltalehti*, *Ilta-Sanomat* ja *Markkinointi&Mainonta*.

Näistä kaksi jälkimmäistä puhui uutisissaan tiedotteelle uskollisesti lakanoiden saaneen inspiraationsa Torinon käärinliinasta, pyhäinjäännöksestä, jonka aitoutta epäiltiin ensimmäisen kerran jo 1300-luvulla.

Iltalehti ja *Talouselämä* kuitenkin vetivät teologiset mutkat suoriksi ja kertoivat lakanoi-

den kuosin olevan sama kuin "Jeesuksen käärinliinoissa". Toisin kuin *Takasisivulla* yleensä marmatetaan, ehkä tiedote olisi tällä kertaa kannattanut kopioida säntillisemmin.

Myöhemmin *Talouselämä* korjasi juttuaan: "Poistettu väite, että lakanoina olisi käytetty samaa materiaalia kuin Jeesuksen käärinliinoissa."

Mainintaa "Jeesuksen käärinliinoista" ei silti poistettu. Sekä lakanat että Torinon käärinliina ovat pellavaa. Lienee siis pääteltävä, että oikaista haluttiin pelko siitä, että lakanat valmistettaisiin pyhästä käärinliinasta. Mikä lohdullinen tieto niin historian, kristinuskon kuin liinavaatteiden ystäville!

Huolta aiheuttaa enää tämä: kun Jesus-lakanoiden väliin sujahtaa, kenen kasvot niihin ilmestyvät?

Marja Honkonen

